

Heemkring Ravensteyn

Boortmeerbeek

Dag allemaal,

Met dit nummer sluiten we de derde verjaardag van onze werking af.

We menen te mogen zeggen dat de kring tijdens het voorbije jaar niet slecht geboerd heeft en zelfs een hoogtepunt bereikt heeft op gebied van activiteiten. "Dat zegt toch iedere ernstige vereniging" zult u terecht opmerken. Inderdaad, maar wij willen die woorden elk jaar herhalen en om dat zonder gezichtsverlies te kunnen doen moet de werking van de kring steeds crescendo kunnen gaan. Zulke gedurfde verklaring onderstelt tevens een steile ambitie en die hebben we in hoge mate. We lopen er zelfs van over.

Door een niet aflatende inzet zal de bestuursploeg van de kring haar leden algehele voldoening moeten kunnen schenken derwijze dat dezen hun jaarlijks lidgeld als goed besteed beschouwen. Dit houdt in:

- dat ons trimestrieel tijdschrift, het uithangbord van de kring, steeds rijker en gevarieerder zal moeten worden zodat eenieder er zijn gading in vindt;
- dat regelmatig specifieke tentoonstellingen zullen moeten ingericht worden;
- dat afzonderlijke brochures over belangrijke aspecten van het vroegere dorpsleven zullen moeten blijven verschijnen;
- dat desgevallend voordracht- en/ of film - of dia - avonden zullen moeten georganiseerd worden;
- dat vooral moet kunnen gestart worden met de opbouw van een archief en met een eigen permanent heemkundig museum in een daartoe aangepast lokaal.

Beslist geen eenvoudige opdracht! Een heemkring die door zijn aard zelf een nooit eindigende taak te verrichten heeft, moet hoog mikken. De oprichters wisten dat vooraf en zouden er nooit aan begonnen zijn als ze er niet van verzekerd waren daartoe de noodzakelijke inzet, fantasie en samenwerkingszin te kunnen opbrengen.

Met die ambitieuze toekomstvisie beogen we uiteraard ook een gestadige aangroei van ons ledenbestand, want om sterk te kunnen groeien is een uitgebreid ledenaantal onontbeerlijk. Daartoe zullen we niet persé leden gaan ronselen, want mensen die geen of maar weinig interesse hebben en enkel lid worden omdat ~~we~~ het moeilijk aan de ene of andere kunnen weigeren, zijn niet de leden die we wensen.

Door onze werking willen we er integendeel toe komen dat de interesse van een belangrijk segment van onze bevolking derwijze toeneemt dat het spontaan toetreedt en daarover tevreden is en blijft ingevolge het besef dat de kring allernuttigst is omdat hij een hiaat in ons gemeenschapsleven opvult, zijnde de kennis van ons verleden.

Door lid te worden van de heemkring zult ge niemand tegen de borst stoten want de kring staat helemaal niet in concurrentie met de bestaande verenigingen van welke aard ook. Hij treedt nergens op hun terrein omdat hij hoofdzakelijk de rol van "mini-historische" gegevensbank vervult. De kring is trouwens graag tot samenwerking bereid ter wederzijdse verrijking.

Op politiek- en/ of ideologisch vlak moet en zal de kring zich strikt neutraal opstellen. Hij kan trouwens moeilijk anders handelen want vroegere toestanden of gebeurtenissen achterhalen is een überhaupt neutrale taak. De vertelling daarover of weergave daarvan moet wel waarheidsgetrouw en objectief gebeuren

Bij het afsluiten van dit werkingsjaar nemen we ook de gelegenheid te baat om te danken en te vragen.

Vooreerst danken we al onze leden die de start en de groei van de kring mogelijk gemaakt hebben, doch vragen hen ook dat ze de kring trouw blijven en hun lidgeld (ongewijzigd bedrag) voor 1990 niet vergeten te betalen. We rekenen tevens op initiatieven van onze leden betreffende voorstellen, stof voor artikels, ideeën voor manifestaties en noem maar op. Vergeet niet dat een lid rechten heeft!

Wij danken vervolgens al de personen die ons oude foto's ter beschikking stelden en vragen tezelfdertijd aan onze leden en aan de hele bevolking om ons hun oude foto's enkele weken af te staan zodat wij ze kunnen reproduceren ter uitbreiding van ons archief. Niets is voor ons immers interessanter dan foto's uit vroegere tijden en U krijgt ze gegarandeerd terug.

Ook danken wij het gemeentebestuur voor de actieve medewerking aan de succesvolle herdenking van "de slag van Schiplaken" en voor "Boortmeerbeek in de bloemen" waardoor de kring de door een bloemenweelde omkranste watermolen (een echte parel) aan honderden bezoekers kon laten bewonderen.

Te gelegener tijd zullen we dat bestuur al eens iets vragen (niet persé geld), maar momenteel vragen we het alleen maar dat de bewegwijzering van het wandelpad doorheen het gebied waar de slag van Schiplaken in 1914 gestreden werd, tegen de aanvang van het toeristisch seizoen zou voltooid zijn.

Wij danken uiteindelijk de Regimenten van de Grenadiers en de Karabiniers en al de personen die door hun inzet sterk bijgedragen hebben tot het welslagen van de voormelde herdenking van de 75 jaar geleden gestreden "Slag".

Met uw hulp en met deze van de verwachte bijkomende leden, hoopt de heemkring zijn hooggemikte plannen te kunnen realiseren en wenst hij U allen, van ganser harte, een jaar 1990 toe dat prettig, boeiend, gedurfd, fantastisch, positief, gezond, gezellig en nog veel meer zal zijn.

G. Wouters,
ere-voorzitter

R. Korten,
voorzitter

"VIJFTIG JAAR LATER OF : "WAT GEBEURDE ER ALLEMAAL IN 1939 ?"
4de kwartaal

1. Uit de gemeente:
Geboorten (01/10 - 31/12/1939)
a. Hever en Schiplaken.

BAL Ferdinand Benedictus; VAN DER BORGHT Hilda Celina Joanna
IGUE Godelieve Alina Jozefa; VANDENBRANDE Frans Karel André;
WAUTERS Alfred Guido Ludovicus Leo; VAN AERSCHOT Wilhelmina
Virginia Maria Jozefa.

b. Boortmeerbeek.

SALU Alfrida Coletta Alfonsina; COSTERS Rosalia; VANDERBORGHT
Marie Louise René Josephien; VERWIMP Ghislaine Malvina; BORDO
Simonne Cornelia Irma; VAN DER VEKEN Mariette Andriette.

Huwelijken
a. Hever en Schiplaken.

MERTENS Pieter Jan uit Muizen met GLORIE Maria Rosalia uit Hever.
HEIRMAN Albert Eduard Nicolaes Joris uit Moerbeke (O-Vlaanderen)
met DE ZUTTER Margarete uit Hever (afk. v. Freiburg).

b. Boortmeerbeek.

VAN HORENBEECK Leo uit Keerbergen met CLEYNHENS Christina Amelia
uit Boortmeerbeek.
MATHYS Jules Frederic uit Hever met GEENS Florentina Elisabeth
uit Boortmeerbeek.
GEENS Jan Lodewijk uit Boortmeerbeek met PEETERS Bertha Joanna
uit Boortmeerbeek.

Overlijdens.
a. Hever en Schiplaken.

JANSSENS Petrus Joannes , wed. Witpas Paulina (82 j.)
ROOS Cyrille Alphonse , e. Noël Anne Jeanne Ernestine (64 j.)

HAESAERTS Ludovicus Ivo , ongeh. (40 j.)

b. Boortmeerbeek.

VERMEYLEN Carolina Clementina , wed. DEWINTER Jacobus (81 j.)

VANHORENBEECK Engelbertus , wed. Coen Maria Francisca (86 j.)

VERWIMP Ghislaine Malvina , ongeh. (14 d.).

2. Internationale gebeurtenissen.

-in een rede voor de Rijksdag doet Hitler een onaanvaardbaar vredesvoorstel aan de geallieerden. De situatie na de diverse aanhechtingen, waaronder Polen, moet behouden blijven.

Te veel vragen werkt altijd averechts. Hitler had het ook over een "nieuwe ordening in het Oosten en Zuid-Oosten van Europa".

Vandaag spreekt men daar opnieuw over. Eeuwige herhaling dus;

-de deportatie van joden uit het protectoraat Bohemen en Moravië naar Nisko bij Lublin begint. Men keek toe en zweeg;

-Franco installeert zijn regering in Madrid. Die hield het tenminste lang uit;

-de Duitse generale staf is klaar met de eerste versie van het aanvalsplan op Nederland, België, Luxemburg en Frankrijk.

Het krijgt de codenaam "Fall Gelb". Met gelijk welk plan kon men toen die landen verslagen als men snelle tanks had;

-Hitler beveelt de deportatie van alle joden uit de geannexeerde Poolse

gebieden naar het Generaal-Gouvernement Polen (onder Gouverneur Frank) dat de vierhoek Warchau, Krakau, Radom, Lublin omvat.

De gewone man wist het niet eens;

-het Amerikaanse congres heft het wapen-embargo tegen Engeland en Frankrijk op.. De invloed van die twee landen stijgt geleidelijk in Amerika;

-Koningin Wilhelmina en Koning Leopold herhalen hun bemiddelingsvoorstel aan de oorlogvoerende landen. Beide partijen, t.t.z. Engeland en Frankrijk enerzijds en Duitsland anderzijds verwerpen die voorstellen. Het "spel" is nu toch begonnen en wat geven die landen om de schrik van Nederland en België die trouwens tegen de zin van die landen, absoluut neutraal willen blijven;

-in de Bürgerbräukeller te München doet ene Georg Elser een bomaanslag op Hitler. Er zijn zes doden en drie-en-zestig gewonden, doch Hitler was er al weg. Waarom is er ergens geen "opperwezen" dat voor evenwichtige balansen zorgt ! Die ene gelukte moord had misschien miljoenen levens kunnen redden;

-de Duitse Kriegsmarine zal ook vijandelijke passagiersschepen gaan aanvallen. Dit is het begin van de hardnekkige duikboot-oorlog tussen de twee kampen. Een moderne oorlog spaart de burgers helemaal niet meer. Integendeel !;

-de Sovjet-Unie valt Finland binnen over een duizend kilometer breed front. In het gevechtsterrein dat bestaat uit een wildernis van wouden en dichtgevroren meren boeken de weinig talrijke en slecht bewapende Finnen onder maarschalk Mannerheim enkele belangrijke militaire successen. Het Russische leger was toen ook nog niet veel zaaks;

De « Siegfriedlinie » verlengd tot de Noordzee

« De geheele Deutsche Westgrens moet tegen
iedere verrassing beveiligd zijn »

Tankversperringen.

Wij hebben er dezer dagen nog eens aan herinnerd dat de « Westwall » — in het buitenland veelal Siegfried-linie genoemd — in den laatste tijd met binnenkort ook langs de geheele Duitsch-Nederlandsche grens is uitgestrekt. Toen wij — zoo vertelt Berlijnsche correspondent van het

Ook ten koste van
ingen.
deelen die Rusland
en zouden het de
oetsee bezorgen en
n een haast onaan-
id brengen.
is niet geslusterd,
is zooals hij reeds
verdeelde, ook den
n? Roemenië, Bul-
uden Russische in-
en, Hongarië, en
he.
voorwaarden uitge-
n het kind van de
ongelooflijk... tenzij
geving de overtul-
n dat de overwin-
log hoofdzaak is...
regeling met Rus-
l...

Maarschalk Mannerheim (links) bespreekt met de Finsche legeroversten
een plan.

erkennings- vinden

-Finland doet een beroep op de Volkenbond die dan in Genève in spoedzitting bijeenkomt. Voordien had Molotov de Amerikaanse beschuldiging dat Rusland Finse burgerdoelen bombardeerde, uiteraard afgewezen. Iets tegenspreken dat nochtans waar is, is niet liegen doch "hoge" politiek bedrijven;

-de Noorse fascistische leider Quisling informeert Hitler over de mogelijkheid van een Britse invasie in Noorwegen. Om zeker te spelen zal Hitler er dan enkele maanden later maar zelf binnenvallen. Het zal wel dat geweest zijn wat Quisling wenste;

-de Duitse kruiser Graf Spee komt tijdens de slag van Rio de la Plata tussen Duitse en geallieerde oorlogsbodems, in grote moeilijkheden. Op bevel van Hitler wordt het schip dan door de Duitsers zelf getorpedeerd. De kapitein, Langsdorff, heeft zich daarna een kogel door het hoofd gejaagd. De Urugayeze autoriteiten hadden geweigerd de bemanning asiel te verlenen.

De toenmalige zeeslagen moeten verschrikkelijk geweest zijn. De geallieerden en de neutrale landen hadden toen al 224 schepen verloren en Duitsland zelf al 18 koopvaardij schepen;

-Op voorstel van Argentinië en Uruguay wordt Rusland, wegens de agressie tegen Finland, uit de Volkenbond gesloten. Argentinië is dus kwaad op Rusland. Daarom heeft dat land later zoveel "hoge" Nazi's opgenomen;

-Hitler benoemt Adolf Eichmann tot Judenreferat van het Reichssicherheitsamt.

De « Graf Spee » moet Z middernacht Montevideo

«Renown», «Dunkerque» en «Ark Royal»
Ook de Duitschers zenden hulp

por de
aties

De «Graf Spee» is een van de grootste kruisers die de Duitse vloot heeft. Ze is uitgerust met vier 110 mm kanonnen en twee 150 mm kanonnen. Ze is ook uitgerust met een aantal torpedo's en een aantal vliegtuigen. Ze is een zeer snelle en manoeuvreerbare schip. Ze is een van de belangrijkste schepen van de Duitse vloot.

Onze
spa

«Het

17

De «Graf Spee» is een van de grootste kruisers die de Duitse vloot heeft. Ze is uitgerust met vier 110 mm kanonnen en twee 150 mm kanonnen. Ze is ook uitgerust met een aantal torpedo's en een aantal vliegtuigen. Ze is een zeer snelle en manoeuvreerbare schip. Ze is een van de belangrijkste schepen van de Duitse vloot.

Aanslag op Hitler te München mislukt

Kort nadat hij den Bürgerbräukeller verlaten ha
ontplofte een bom

**ZES VETERANEN DER PARTIJ GEDOOD
ZESTIG GEKWETST**

Beloning van 500.000 R.M. uitgelooft

De aanslag op Hitler te München is mislukt. Kort nadat hij den Bürgerbräukeller verlaten had, ontplofte een bom. Zes veteranen der partij zijn gedood en zestig zijn gewetst. Een beloning van 500.000 R.M. is uitgelooft.

de
krijg
wa-
rheid
bou-

Hij deed zijn job niet alleen goed doch wist zelfs nog te ontsnappen en zich jaren te verstoppen. Toen men hem snapte was hij hoogst verontwaardigd want een voorbeeldiger ambtenaar was er in Duitsland niet geweest;

-de eerste Canadese troepen landen in Frankrijk. Dat land heeft later veel dapper bloed verloren tegen een veel lagere beloning dan gebeur Amerika;

-Oost-Anatolië in Turkije wordt door een zware aardbeving getroffen. Er zijn ca. 30.000 slachtoffers of driemaal de bevolking van onze gemeente. Als men op aarde zelfs geen vaste grond meer onder de voet kan hebben, zou men helemaal gaan wanhopen;

-de Nederlandse vliegtuigbouwer Anthony, Gerard, Herman Fokker overlijdt op 49-jarige leeftijd. Zijn toestellen vlogen nog jaren.

3. Nationale gebeurtenissen.

-Hitler verzekert België ervan zeer vriendschappelijke bedoelingen te hebben en verklaart dat hij alleen de kolonies terug wil die Duitsland in 1918 verloor. Ge moet maar durven. Is het niet normaal dat niemand nog geloof hecht aan het woord van een politicus, zelfs van een vreedzame ?;

-de Belgische militaire attaché in Berlijn waarschuwt onze regering voor een dreigende Duitse inval. Die man was goed ingelicht doch werd niet volledig geloofd omdat slecht nieuws nu eenmaal niet graag geloofd wordt;

-de "Crédit Anversois" moet er, na vele andere financiële instellingen, het bijltje bij neerleggen. Minister Hendrik Marck moet daarom ontslag nemen. Waarom ? Tientallen ministers hebben in de zestiger jaren het ganse land bijna in faling gebracht. Elke jonge Belg wordt thans nog geboren met een schuld van ca. een half miljoen frank;

-er is zoveel vraag naar steenkolen dat men in de mijnen opnieuw 48 u. per week werkt. Het bleef niet duren;

-om de levensduurte te bestrijden besluit de Nationale Arbeidsconferentie tot een loonblokkering. Economie is dan toch geen exacte wetenschap. Nu geeft men opslag als de levensduurte stijgt;

-op het einde van 1939 rijden er op de Belgische wegen 240.000 voertuigen, zijnde auto's, autobussen en vrachtwagens. Spijtig van de toenmalige slechte wegen want autorijden moet toen "hemels" geweest zijn. Thans kruist men op aartsmoeilijke wijze wel twee auto's op het 30 seconden durende traject van het smalle gedeelte van de afgelegen Kallebeekstraat. Voor de auto laat de gewone man nu zijn biefstuk. Begrijpelijk is het wel, want zich snel kunnen verplaatsen in een verwarmd salon is het hoogste verwezenlijkte ideaal;

-te Brussel ziet men de eerste trolleybussen rijden. Die uitvinding heeft niet lang stand gehouden in het complexe verkeer dat onzeggens geen ideaal verplaatsingsmiddel meer mogelijk maakt.

Zouden de mensen van 100 jaar geleden nog op de wereld durven blijven, moesten ze kunnen terugkomen ?;

-het eerste vliegtuig uitgerust met een schietstoel wordt gelanceerd. Het is een Renard R.40 en het is bestemd voor Frankrijk.

DE
DE
Wat
De & C
EEN OND
DER

Staatsminister
ADOLPHE MAX,
burgemeester van
Brussel, overleden

itsche

t Belgisch grond-
he toestellen een
orden is. Van den
i het Fransche en
el der luchtmacht
gegeven aan hun
het werk te stel-
tralltelwetten te

toestellen werden
ijk nadat zij over
ekomen waren en
door zware ma-
ichtafweergeschut
n. Hierdoor ont-
a betreffende een
teek van Rijsel.
front was zeer
orweekten grond-
diene manoeuvres
omstandigheden
a die hadden dan

Staatsminister Adolphe Max, lid van
de Kamer van Volksvertegenwoordig-
ing, burgemeester van Brussel, is
Maandagmiddag overleden.

Onze Unita
meldt uit Ber
Voordat de
gen weg te g
respondenten
Flint te kom
te voeren met
Ellis en zijn
land geboren
vertelden dat
op 2 October
keuze gaf tus
den gebracht
genomen.
De Duitse
gewapend me
handgranaten
er werd reem

De "beruchte" ijzeren muur.

Vermoedelijk hebben de andere landen die stoel ook snel gekregen en dat is maar billijk ook. Die uitvinding was er juist op tijd want ze heeft vele pilotenlevens gered van af het ogenblik dat het vliegtuig het oorlogswapen bij uitstek werd;

-het Belgische paviljoen op de wereldtentoonstelling van New-York werd ontworpen door Henry Van de Velde, Victor Bourgeois en Leon Stijnen (neen, geen broer van centerhalf Emile Stijnen).

Na de inhuldiging gaan ze gedrieën eten in het restaurant van bokskampioen Jack Dempsey.

Dat is wel geen "groot" nieuws maar toch een sympathiek gebaar van die drie intellectuelen die bewondering bleken te hebben voor spieren;

-op 2 november overlijdt de Brusselse burgemeester Adolphe Max.

Hij heeft dus de finale van de match tussen naamgenoot Adolf en de tandem Winston-Franklin niet meer mogen meemaken.

Om ernstig te zijn. Die Max was een "instelling" te Brussel.

4. Gevarieerd "kleiner" nieuws.

-als tweede verdedigingslinie wordt in België de anti-tanklinie K.W. gebouwd die in de volksmond "de ijzeren muur" genoemd wordt.

Het is een lange, ononderbroken en beweegbare ketting van stalen ruiters (zie foto) tussen Koningshooikt en Waver (het midden van ons land). In de omgeving ervan staan, wanordelijk verspreid zoals

Cinema Salle de Paris

(Van 10 tot 16 November a.s.)

Dank zij eene groots geldopoffering zijn wij er in geslaagd de ophelmakende film te bemachtigen : **DE VLAAMSCHE FILM**

Ons leger waakt

« CEUX QUI VEILLENT »

De film welke nu te Brussel een buitengewone bijval oogt en te Antwerpen op eene merkwaardige manier is begonnen, zal terzelfdertijd als deze twee groots steden hier te Mechelen reeds vertoond worden.

Gemaakt door : **GASTON SCHOUKENS**

met bijzondere toelating van den Algemeenen Legerstaf. Met de medewerking van ganssch het Belgisch Leger.

Een **GROOTE NATIONALE** film dewelke meest gezien worden door allen Belg.

Dese film is de achte weerspiegeling van ons Leger : Voetvolk, geschut, vliegdienst, afweergeschut, forten, taaken, enz.

BELGIE IS GOED VERDEIND!

Als tweede hoofd-film :

« **LA DAME DE MALACCA** »

HET FOX MOVIE-TONE WERELDBLAD

Altijd de 1e op de beste plaatsen en de 1e te Mechelen in « Salle de Paris ».

Dese week : **DE BEGRAFENIS VAN BURGEMEESTER MAX**

VERTOONINGEN ALLE DAGEN TE 3 UUR

Zondags en Donderdags namiddag te 1 uur.

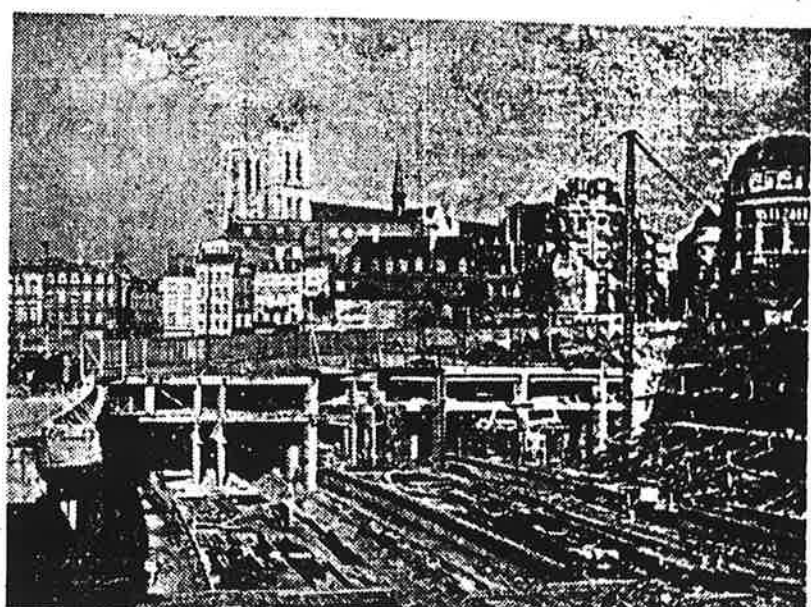
26320

WAT MET LAF

lmer te Brussel en incident voor een beetje ophef. De konink is voorgezeten rechter heer. De konink is verscheen de Bellver, die te al van een een-zich daarvoor 2 maanden ge-

Spanjaard niet een vlaag van : toevloog doch kon worden bij en flinken gen-leet gebakerden brutaliteit be-

Spanjaard een te afkomst als jaar te Antwer- van ruzie onder ard verliet zijn haar paspoort maakt.

De werken der Noord-Zuid-Verbinding.

der eer en de over 't zorgam schade. De n militair aangas len ont De b het ge al de li die dus winnij nen, be schade

Wo te

Mi aanhoc De Jo verniel kwam wordt

molshopen, tientallen onverwoestbare betonnen bunkers voor de telefoonverbindingen. Dit miljoenenzaakje heeft niet het minste nut gehad.

Vele mensen uit de streek hebben die muur zelfs niet gezien want op twee weken tijds (in juni 1940) was hij afgebroken, verdwenen en wellicht gesmolten. De lelijke bunkers staan er nog allemaal. Ze zijn zelfs niet geschikt als geitenstal;

-de regering kondigt nieuwe belastingen aan op elektrische bedrijven, op uitzonderlijke winsten en op de inkomsten van de van legerdienst vrijgestelde personen.

De dure "muur" en nog zoveel meer moesten immers betaald worden.

Merkwaardig is wel dat men er nu, na liefst 50 jaren, opnieuw aan denkt de welstellende elektrische bedrijven een beetje uit te persen;

-aan de Brusselse Noord-Zuidverbinding die rond 1940 moet klaar zijn, wordt hard doorgewerkt. Zoals reeds vroeger vermeld zullen

de werken kort daarna en gedurende vele jaren volledig stilvallen;

-"Moeten de ouderdomspensioen verhoogd worden?" vraagt oud-minister H. Heyman zich in een gestoffeerd artikel af.

"Omzichtigheid is in ieder geval geboden" betoogt hij.

Vandaag nog zegt men juist hetzelfde.

Ook de financiering ervan kende men toen al. De werkgevers en de werknemers betalen elk 0.5% op het loon;

-er wordt terecht hulde gebracht aan professor Corneel Heymans, de eerste Belg in de geschiedenis die een Nobelprijs behaalt. Hij kreeg die hoge onderscheiding voor zijn opzoekingen in de geneeskunde.

Kort daarna werden de meeste Belgen kerngezond door het noodgedwongen sobere leven;

-te La Bouverie grijpt een vreselijke mijnramp plaats te wijten aan grauwvuurontploffing. Er zijn 14 doden.

Dergelijke rampen behoren tot het verleden want de eens zo bewonderde mijnwerkers werken nu vooral op straat;

-te Hever heeft een belangrijke vergadering plaats, ingericht door de syndicale afdeling Hever-Boortmeerbeek van het A.C.V., onder het motto "werkliedenbelangen in mobilisatietijd".

Een oud-volksvertegenwoordiger Leonard houdt de inleiding.

De achturedag en de kinderbijslag zouden bedreigd geweest zijn.

Wist men toen al dat patroon Adolf op komst was met zijn eerste multi-nationale ?;

-Oud-minister Van Isacker wijst de weg aan naar een Nederlands-Belgische economische samenwerking. Wellicht was dat de verwekking van de latere Benelux;

-in de Mechelse zaal "Salle de Paris" (waar is de tijd !) wordt de befaamde Belgische film "Ons leger waakt" gedraaid.

Wie die film gezien had was gerust in de afloop van een eventuele oorlog. Wij wisten dus ook iets van "propaganda" af !;

-de Duitse Siegfriedlinie wordt verlengd tot aan de Noordzee. Dit wil feitelijk zeggen dat de grens met Nederland ook versterkt wordt.

Begrijpe wie kan !;

-in een bepaalde krant verschijnt wekelijks een geïllustreerd artikel over een gebod uit "de tien geboden".

ch
ans

ix. 1.)
zou bron-
acht niet
van het
van dit
het zich
t vastge-
het vrye

14. doch
erlandoch
neer hin-
soen niet

rekening
n van de
Neder-
troepen
erlicsen
Julliana-
n Maas-
waardt
verbon-

m.

Engel.
n naar
sen zijn
n 1914.
llen in
doch
de zijn
ns alle
fende
o zien
te be-

erden
ers te
h zijn
lingen
n een
geval
vercr-
s. De
arren
l van
ating

atle.
on-
Bel-
san-
ding
agen
er
be-
lak-
ge-
de
tijd
het

TIENDE GEBOD:
GJ ZULT HET GOED VAN UW EVENNAASTE NIET BEZIEKEN.

OVERSTROMINGEN IN ONS LAND

Zeevloed gemeld werd de haan Brussel-Bergna door overstromingen onbruikbaar gemaakt. Hierboven een zigtje hoe het er op deze haan uitzag in Antwerpen.

M
heer
Edu
vols
D
van
nen
bet
E
gve
gou
sch
M
ved

Het tiende gebod waarvan we hier de afbeelding tonen, was toen zeer toepasselijk;

-op 17 november te 5u. s'morgens, brandt de Mechelse "Salle de Paris" uit. Wraak van de "derde kolonne" wegens het vertonen van de "gevaarlijke" film "Ons leger waakt" ?;

-te lande is de in september uitgebroken wereldoorlog nog niet veel zaaks doch op de wereldzeeën woedt een verschrikkelijke duikboten- en mijnenoorlog. De Belgische visserij heeft het moeilijk want ze vangt meer mijnen dan vis in haar netten;

-over ons land en vooral over het Brusselse razen stormen en zondvloedige regens. Kort daarna en gedurende bijna 5 jaar zal veel meer over Europa razen;

-"zijn nieuwe belastingen wel noodzakelijk ?" vraagt diezelfde oud-minister H.Heyman (hij wilde absoluut terug minister worden) zich in een hoofdartikel af. "Er zijn wel de mobilisatiekosten, maar, werden de bezuinigingen wel gerealiseerd" ? vraagt hij zich af. Met dezelfde woorden werd Verhofstadt vijftig jaar later nog zeer populair.

Politieke strategie is van alle tijden.

"Alleen een verjongd Europa kan verandering brengen" voegde H. Heyman er aan toe.

Bedoelde hij daarmee dat het toenmalige Europa oud en versleten was ?;

-De regering maakt de begroting voor 1940 op. Zij weet gelukkig niet dat haar delicaat werk tot niets zal dienen. Er moeten voor 50 miljoen besparingen gebeuren en dat ziet minister Gutt niet goed zitten. "Mais enfin" toch, elke gepensioneerde zelfstandige die een iet of wat

succesvolle loopbaan had, is daar goed voor;

-volksvertegenwoordiger en verfborstelheld Florimond Grammens vindt nog de tijd om twee wetsvoorstellen in te dienen, zijnde :

-de verplichte tweetaligheid van de Brusselse Burgemeester;

-de aanstelling van officieren-inspecteurs die toezicht moeten uitoefenen op de toepassing van de taalwetten in het leger.

Proficiat Florimond.;

-bij de bespreking van het ontwerp op de nieuwe belastingen zegt eerste-minister Pierlot dat de dag der geldelijke opofferingen aangebroken is. Er was toen nogal wat meer aan het aanbreken !;

-te Wespelaar wordt de verongelukte wachtmeester van het afweergeschut, Jules Baetens, plechtig begraven. De toen gepubliceerde foto van de zeer talrijke menigte die in de Neerstraat achter de lijkwagen (tot onze verwondering reeds een aangepaste auto) stapt, kunnen we spijtig genoeg niet reproduceren omdat hij veel te donker is;

-de nieuwe belastingen worden op 15 december in de Kamer goedgekeurd. Daar zal wel niemand aan getwijfeld hebben.

Het delicate gedeelte ervan, de belasting op de uitzonderlijke winsten, kreeg veel tegenwind.

liberaal Adolf Van Glabbeke vanzelfsprekend, maar ook de rexisten Leon Degrelle en de Meester de Heyndonck stemden tegen.

Deze laatste is een zeer verre verwant van onze Emile de Meester de Ravestein;

-in de streek van Muizen en Hever wordt regelmatig ingebroken. Vooral op winkels hebben de dieven het gemunt. Ook Mie Tip krijgt die kerels over de vloer maar ze worden er verrast door een jachtwachter;

-Professor Gaston Eyskens die in die jaren aan zijn opgang begon, spreekt over de economische toestand van België.

Hij begon met economie dat hij goed kende, maar werd geleidelijk en noodgedwongen een meester in politieke strategie en behendigheid;

-er wordt geïnsinueerd dat de regering in januari 1940 wel eens zou kunnen hervormd worden. Het werk werd moeilijk en was niet plezant meer;

-Ook de senaat keurt de nieuwe belastingen goed. Bij de bespreking ervan steelt de V.N.V.-senator Deumens, die zich de woordvoerder van het Boerenfront noemt, de show. Hij pleit voor een belasting op het kapitaal (toen nog mogelijk, nu niet meer) omdat, zegt hij, ook het geld moet gemobiliseerd worden zoals de mannen en de voertuigen. Goed gevonden en vermoedelijk bij velen een goed overkomende vergelijking. Toch wel wat demagogisch want hoe rechtvaardig kan rechtvaardigheid zijn?;

5. Sportnieuws.

Wegens de mobilisatie en de periode van het jaar (geen wielervedstrijden meer, tenzij enkele pistekoersen van luttele betekenis) was dat eerder een mager beestje.

-De ploegen van hogere klasse starten in een noodcompetitie.

In de ere-klasse van de provincie Antwerpen (men vermeed verre verplaatsingen) eindigt op de eerste zondag van oktober Herentals-FC Mechelen op 1-2 en RC Mechelen - Antwerp eveneens op 1-2.

Ook FC Hever, het "wonderploegje" waarover toen meer gepraat werd dan over het huidige KV Mechelen, start in een noodcompetitie met armzalige potstampersploegen als tegenstrevers. Na 2 jaar bestaan was het twee maal gepromoveerd en moest het normaal in de 2de hoogste nationale reeks van de Vlaamse Voetbalbond uitkomen;

-Marcel Buysse, de meest legendarische renner van de "Flandriens" overlijdt op nog vrij jeugdige leeftijd. Hij was te bloedrijk en te sterk voor een normaal leven;

-de volgende zondag eindigt FC Mechelen-Belgica Edegem (zonder Tindemans) op 8-3 en Boom -RC Mechelen op 2-2;

-Een week later krijgt FC Mechelen 7-0 in de korf op Beerschot en eindigt Racing - Turnhout op 0-0;

-de zondag daarop stuurt F.C., Lyra met 6-1 huiswaarts en krijgt Racing 6-0 op Lierse ;

-nadien wordt het respectievelijk :

- Aalst - F.C. : 2-1
- Racing - Tubantia : 1-2
- Kapellen - F.C. : 1-2
- Belgica - Racing : 3-5
- F.C. - Oude God : 2-6
- Racing - F.C. : uitgesteld wegens de storm;
- Olympic Charleroi - F.C. : 8-1
- F.C. - Antwerp : 2-3
- Beerschot - Racing : 4-1
- F.C. - Lierse : 0-1
- Lyra - Racing : 3-1

- Racing - Oude God : 5-2

- Turnhout - F.C. : 6-0

In deze laatste match staat Fons Teugels in het doel en speelt Gaston Perremans van Hofstade linksbuiten. Van de titularissen vinden we alleen Verstraeten en Van Haesendonck;

-de op 10 december gespeelde gouden jubileummatch Nederland-België eindigt op 5-2 wat we nu nog niet plezant vinden. De ploegen waren :
Nederland

		Michel			
		Caldenhove		Slot	
	Paauwe		Stam		Poulus
Draeger	Lenstra	Vente		Smit	Harder
			x		
Buyle	Braine	Van Craen		Voorhoof	Fiévez
	P. Henry	Gommers		Van de Kerckhoven	
	Van Calenbergh			Paverick	
					De Raedt

België

Tot volgende keer.

Georges Wouters.

De engel en de ziel.

Een Hevers communielied uit de Eerste Wereldoorlog.

In navolging van zoveel opgejaagde mensen uit onze streek was ook hoofdonderwijzer Jan De Troyer uit Hever met zijn gezin in augustus 1914 naar Engeland gevlucht. Hierdoor was de gemengde gemeenteschool haar meest ervaren en gerespecteerde leerkracht kwijt en bij de hervatting der lessen in oktober zat het gemeentebestuur dan ook in zak en as, vermits zich geen enkele kandidaat voor de vervanging kwam aanmelden. Tot één der raadsleden zich plots herinnerde dat de jonge Constant Van der Aerschot (Sta Winkelmans) een voorbeeldig student aan het Mechels College was geweest en ongetwijfeld de nodige capaciteiten zou bezitten om in de geest van meester De Troyer de leer-gierigheid van de Heverse jeugd in goede banen te leiden. Het schepen-college maakte er geen punt van dat Constant geen onderwijzersdiploma bezat (1), maar ging onmiddellijk aankloppen bij haar kandidaat om er haar "condities" kenbaar te maken. Zichtbaar geveleid met het gemeentelijk voorstel en wetend dat de mogelijkheden in die troebele tijd eerder gering waren, nam Constant het voorstel zonder veel bedenktijd aan.

Plichtsbewust en blijkbaar tot eenieders voldoening (behalve, zoals later bleek, de zijne) heeft hij gedurende de oorlogsjaren lat en krijt gehanteerd. Want na de terugkeer van meester De Troyer moest hij niet noodzakelijk uit het onderwijs stappen. Het gemeentebestuur drong er zelfs op aan dat hij langs de middenjury om zijn kandidatuur zou stellen om via deze instelling het (volgens hen gemakkelijk haalbaar) onderwijzersdiploma te verwerven. Maar tot hun verbazing hield Van der Aerschot het voor bekeken. Hij was een rustig man, die geduldig en zonder autoritaire aanpak, pedagogische resultaten nastreefde. Hij had menigmaal met tuchtproblemen te kampen gehad en de onhandelbaarheid van enkele belhamels was hem zo zuur opgebroken dat hij besloot een minder prestigieus maar kalmer vak te kiezen.

(1) Voor een aanstelling in het gemeentelijk onderwijs was sinds 1842 nochtans een diploma vereist;

Hij werd achtereenvolgens beerboer (2) en maalder en cumuleerde deze beroepen met de uitbating van de herberg "In 't Keizershof" op de hoek van de Bieststraat en de Leuvense steenweg.

Van zijn facultatieve onderwijsperiode is er, behalve wat wazige herinneringen, niet veel overgebleven. Gelukkig bezitten zijn kinderen nog twee klasdagboeken. Deze dagboeken, gedrukt bij Van In te Lier, werden, zoals voorgeschreven door de Ministeriële Omzendbrief van 11 januari 1909, stipt bijgehouden en bevatten een schat aan informatie over de onderwijsmethode van die tijd. Ik vermeld slechts enkele gegevens : de zaterdag was een volledige schooldag, vrijaf had men alleen op donderdagnamiddag; de grote vakantie duurde van 1 tot 30 september;

Meester Van der Aerschot met zijn Heverse "elementen" tijdens de Eerste Wereldoorlog.

vaderlandsliefde (in een bezet gebied!) en praktische gezondheidsleer (brandwonden, neusbloeding enz...) werden naast wiskunde en moedertaal als hoofdvakken beschouwd; elke schooldag begon en eindigde met het gebed en de godsdienstles was het voornaamste opvoedkundig element.

(2) Voor de opkomst van de chemische industrie werden langs de Leuvense vaant verschillende grote beerputten aangelegd die veelal met uit de stad aangevoerde gier werden gevuld. Constant Van der Aerschot beheerde de onlangs gedempte put tussen Schiplaken- en Heverbrug en verkocht "Hollandse beer" uit Goes.

De Engel en de Ziel. (Communielied)

Δ 1
3=1

o Schoone ziel. naar Godes beeld gescha pen | West gij toets
 hoe schoon de hemel is | Waan nooit geen dorst | noch hongers, noch
 stank, Maar | zaalge vruyd | mijn eenig erfenis | O Chereu bijn |
 o kendet gij't mirakel | Gij, die God ziet | zoo schitterend schoon, zoo | goed | o kendet gij
 o die God van't berbermakel | Mijne | je zus doet | Mijne | je zus doet | Mijne | je zus doet

Duo

Wij kinders | bei van Onzen lieven | Heere, zoven mij | saam een God voor ons zoo
 goed! | o d' hemel is | Aan my het brood der Engelen | Aan my het brood der
 Engelen

Ons beiden lot is toech | zoo groot zoo | loet | Aan my het brood der
 melis mijn

Ons beiden lot is toech | zoo groot zoo | loet | Ons beiden
 melis mijn

lot is toech | zoo groot, zoo | loet.

Ter illustratie hiervan en ook om onze vrienden van de Boortmeerbeekse Heemkring Ravesteyn te plezieren, heb ik uit het voornoemd beperkt archief een oud communielied opgevist en gekopieerd. Bij meester Van der Aerschot had "de Engel en de Ziel" trouwens een dubbele functie : naast de gebruikelijke aansporing van de Heverse scholieren tot meer devotie, diende het tekstblad het ganse jaar als bladwijzer in zijn klasdagboek van 1916.

A. Van Aerschot.
bestuurslid Hogt.

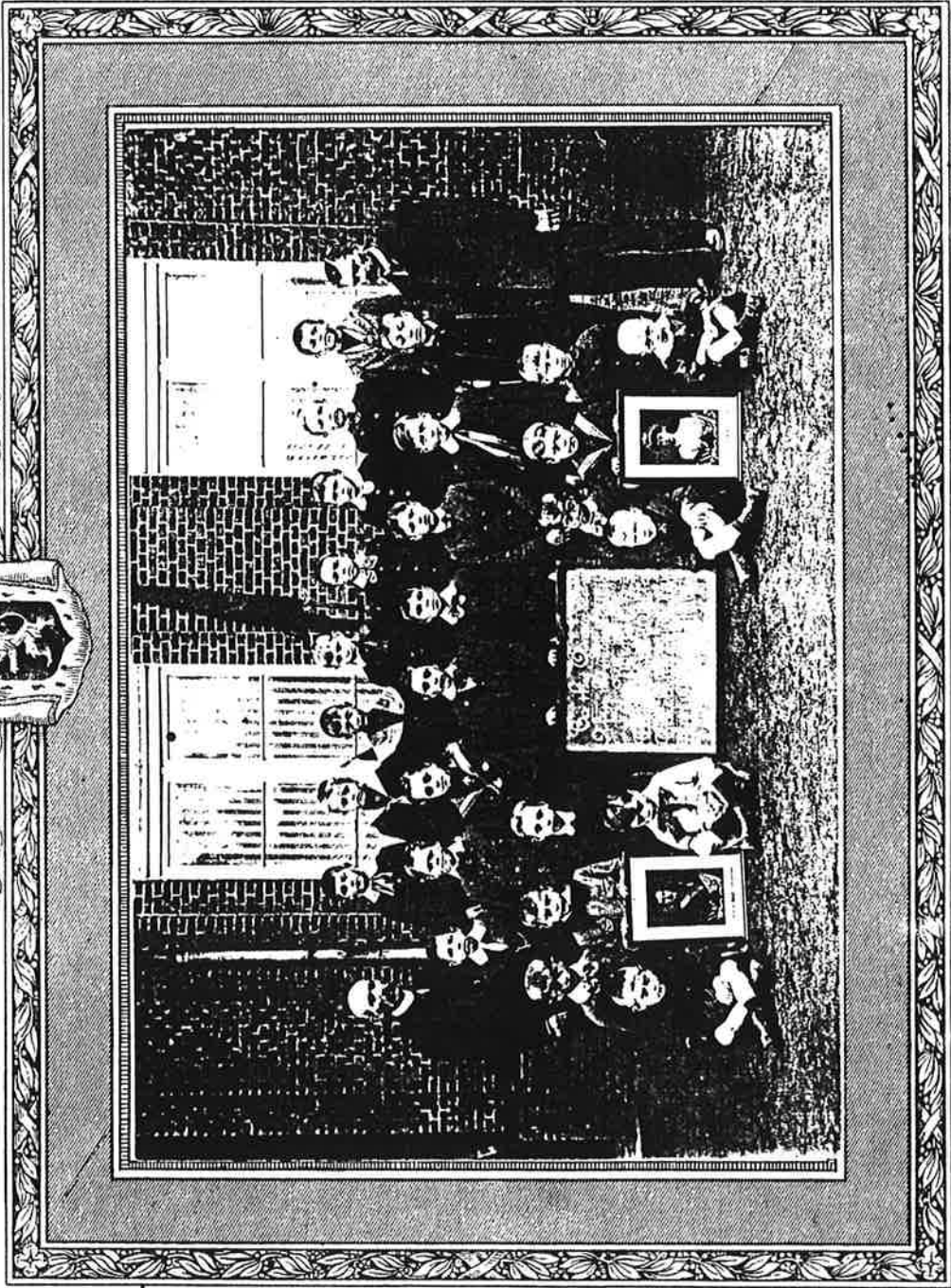
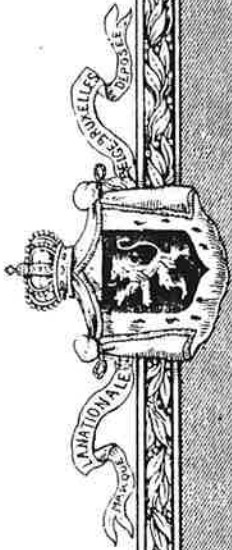
Enkele bijkomende beschouwingen.

Over het gezin van Constant Van der Aerschot hebben we verteld in de nummers 2 en 3, jaargang 1989, van ons tijdschrift want dat gezin baatte, zoals gezegd, lange jaren herberg "In 't Keizershof" uit op de hoek van de Bieststraat en de Leuvense steenweg. Dat Constant indertijd met onhandelbare belhamels in zijn klas te maken had en zich regelmatig moest kwaad maken om die snaken met succes de baas te blijven, is zeer juist. Het werd ons nog niet zo lang geleden toevallig verteld door één van die belhamels zelf.

Nochtans was Constant, zoals vermeld, een rustig, vriendelijk en filosofisch man. Nooit heeft hij de minste opmerking gemaakt tegen de "wilde" bende snaken die in de dertiger jaren ongebreideld in en rond zijn molen en zelfs in zijn ruime tuin kwamen ravotten. We waren wel wat stiller en braver als hij in de buurt was want zijn rustige verschijning boezemde ons ontzag in en ook enige vrees voor een plotse "ontploffing" als wij het al te bont zouden maken.

We wisten toen niet dat hij ooit onderwijzer in onze school geweest was want dan zouden we ongetwijfeld enige drempelvrees gehad hebben.

Toen ik al wat groter geworden was, in de periode van de oprichting en eerste successen van F.C. Hever, was de molen voor mij een ware aantrekkingspool. Ik kon gretig luisteren als de zonen Jos, Frans en Felix en vaak ook schoonbroer Jef Scheers er in de stille zomeravonden aangenaam koutten met "bakzak-klienten" en toevallige, er halt houdende passanten, over de gebeurtenissen van de week. In die tijd deed ik ook menige babbel met Constant en ondanks de generatie-kloof gaf hij mij steeds het gevoel met een volwassen gesprekspartner te doen te hebben. Pedagogische kwaliteiten bestaan inderdaad.

ATELIER RUE JULES VIEUJANT 3 BRUXELLES
 AR. MERTENS

Het is eigenaardig maar op de klasfoto die tijdens wereldoorlog I gemaakt werd herkennen we geen enkel gezicht. Nochtans moeten we de meesten van die scholieren als volwassen personen gekend hebben.

We drukken hierbij eveneens een foto af die in 1919 in dezelfde gemeenteschool genomen werd. Links ziet u de intussen uit Engeland teruggekeerde hoofdonderwijzer Jan De Troyer en rechts herkent u uiteraard schoonbroer Constant Van der Aerschot die toen wellicht nog in dienst was. Jan De Troyer was immers gehuwd met de oudere zuster van Constant, Marie genaamd.

Op het bord staat geschreven :

To the Americans
After the struggle for Right
at Work !
To the pupils of Delta
The children from Hever.

21 August 1919.

Had er toen een "verbroedering" plaats tussen een Amerikaanse en Heverse school ?

Indien niet, wat was dan de bedoeling ?

In ieder geval hebben wij er nooit iets over gehoord en indien het méér was dan een "symbolische" daad werden de kontakten in ieder geval niet onderhouden. Op deze foto menen wij in het knaapje met de grote strik (de tweede van links onderaan) het gelaat van Frans De Nutte te herkennen en de eerste van links op de bovenste rij zou de vader van Karel Janssens kunnen zijn.

Het Heverse Heiken in de dertiger jaren.

In tegenstelling tot de Heihoek die, alhoewel ook ver van het centrum verwijderd, steeds een levendige en nagenoeg volwaardige dorpsgemeenschap uitmaakte, was het van alles ver afgelegen Heiken niet veel zaaks.

Gekneld tussen Bieststraat, Leuvense steenweg en Kallebeekstraat lagen de weinige en meestal oude huizen er wanordelijk verspreid langs de slijkerige wegen. Rustig, landelijk en aangenaam in de Zomer lag het Heiken er echter desolaat en grauw bij in de sombere natte Wintermaanden want groene siertuinen rond frisse woningen waren er omzeggens nog niet doorgedrongen. Sinds de teloorgang van het amusementsleven in de ook "oude" Bieststraat, wendden de ouderen en de aankomende jeugd van het Heiken zich voor hun ontspanning tot het plezante Boortmeerbeek ondanks het in de Winter bijna ontoegankelijke Grootveld.

Herbergen, winkels of andere handelszaken zijn er op het Heiken nooit geweest, want leefbaar hadden ze er moeilijk kunnen zijn. De bevolking was er nogal oud en de weinige kinderen die er toen ongebreideld konden ravotten kwamen maar uit enkele gezinnen. Toch gonsde het er op de Zomerse Zondagen van drukke jeugdige uitgelatenheid ingevolge de aantrekkingskracht die het Heiken en meer bepaald één kroostrijk gezin op de jeugd van de omgeving had. Daarover vertellen we later in detail.

Aan enkele "speciale" figuren had het Heiken, dat trouwens ook een eigen mentaliteit had, geen te kort.

We stellen voor nu al wandelend door het toenmalige Heiken te trekken, zodat we bij elk huis dat we passeren onze herinneringen kunnen ophalen en meedelen. Over sommige huizen en hun toenmalige bewoners zullen we maar weinig kunnen vertellen, over andere des te meer. We moeten ons uiteraard tot de aangenaamste anecdoten beperken.

We starten op de plaats waar de huidige Ida Vermeulenstraat (die had toen nog geen naam) uitmondt in de Bieststraat.

Het eerste huis, toen al behoorlijk oud, stond op de plaats waar het "eenden- en ganzenpark" van Karel Janssens thans ligt. Dat huis brandde ca. een kwart-eeuw geleden volledig af. In de *tijd* waarover we het hebben, was het bewoond door het gezin Frans Bruylants-Ludovica Govaerts, beter gekend als Wis Mèttes en Makkenee. Wis was eerder getrouwd geweest met ene Derua die vermoedelijk een broer was van Suske Mèttes uit de Bieststraat en nadien met de oudere broer van haar schoonzoon (de man van haar oudste dochter Marie). De talrijke kinderen van Wis en ook de zoon van Frans waren toen

De ganse buurt aan het huis van Wis Mèttes. Wis zelf (tweede van rechts op de tweede hoogste rij) zit met een meisje op de schoot.

Het oorspronkelijk huis van J. Vermeulen Van den Brande

Voormeld huis in zijn huidige toestand.

al geruime tijd uitgezwermd zodat de ca. 65 jaar oude echtelingen nog alleen mekaar hadden. Wis was een aangenaam vrouwtje die een moderner karakter had dan haar Heikense leeftijdsgenoten. Als knaap stapten wij er doodgewoon binnén - dat was toen een algemeen gebruik - praatten er een wijle en kwamen er buiten met een snoepje. Met Makkenee hadden we minder contact doch we weten nog goed dat hij verschrikkelijk hard kon niezen. In de stille Zomeravonden hoorden wij het tot in de huidige Pachthofstraat. Na de dood van haar man kort ná de tweede oorlog bleef Wis nog een tijdje in haar huis en trok dan naar dochter Tinne te Boortmeerbeek waar ze dicht bij haar negentigste verjaardag overleed. Gekende kleinkinderen van Wis die haar toentertijd bijna dagelijks per fiets kwamen bezoeken, zijn Wis en Irma Bruylants, de overleden Fons Van der Leyden en zijn zusters en Wis en Julia Hamels.

Iets verder en aan de andere kant van de straat stond en staat het rond 1932 door het toenmaals jonge echtpaar Jules Vermeulen-Bertha Van den Brande (Jules Kummel en Bertha van den Teere) gebouwde huis. Het staat op een lange doch smalle strook grond tussen de straat en de beek zodat het met een "blinde" zijgevel aan de straat paalt en de voorkant op de Bieststraat uitziet. De oudste zoon Albert, geboren in 1923 en latere vader van ca. tien kinderen, behoorde tot het trio "coureurs in spee" dat toen op het Heiken furore maakte en waarvan Gust Wellens en de auteur van deze de andere schakels waren. Daar komen we nog uitgebreid op terug. Omdat dit huis nogal buiten het Heikense centrum lag was zoon Albert dan ook, samen met de andere Heikense knapen, veel meer in dat centrum dan thuis te vinden, zodat ook wij er niet zoveel aan huis kwamen. Huis en tuin waren trouwens weinig geschikt speelterrein voor de toenmalige ravottende jeugd. De tweede zoon Roger, die merkkelijk jonger was en minder tot het vóóroorlogse Heiken behoort heeft, is al geruime tijd overleden. Enkele jaren geleden trok het niet meer fitte echtpaar naar een bejaardenwoning van het O.C.M.W.. Bertha overleed er in 1988 en de toen al erg zieke Jules stierf recent in het rustoord. Het huis werd dan aangekocht en grondig uitgebreid door het jonge echtpaar Hendrik Jacobs-Carine Gommeren.

Aan de andere kant van de straat, rechtover het laatst vermelde huis, stond en staat nog het oude pachthof waarin menig gezin de boerenstiel beoefend heeft. Het behoorde lange jaren tot het domein Cracco (voordien Hendrickx en Meleir) doch het is veel ouder dan de villa Cracco. Op het einde van de negentiende eeuw boerde het gezin Vermeulen in de doening. Een dochter daar van, Ida, werd kloosterzuster en overleed op nog geen dertigjarige leeftijd in Belgisch-Congo. Vandaar de huidige benaming van de straat. In de tijd waarover we vertellen woonde Pier den Boer die P. Torfsheette, met zijn gezin op die hoeve. Met die mensen hadden we maar weinig omgang en we menen

Het oude "Blaesveldthof" van boer Vermeulen en van Pier den boer.

Voormelde hoeve met de nieuwbouw.

dat we er maar een enkele keer binnen geweest zijn. We kunnen ons hun " uitzicht " of voorkomen dan ook nog moeilijk voorstellen.

Toen dit gezin het boeren voor bekeken hield kwam er nog efkens iemand wonen waarvan we ons de naam niet meer herinneren, doch rond 1939, en dat weten we pertinent, kwam het jonge echtpaar Constant (Stanne) Feremans-Stevens de doening bewonen. Als ze pas geïnstalleerd waren brak de tweede wereldoorlog uit en werd Stanne opgeroepen. Zijn echtgenote werd echter goed bijgestaan door de boeren uit de buurt (van solidariteit gesproken) en zelf hebben wij er op Zondagmorgenden nog den haak gehouden bij de ploegende boeren. Stanne en echtgenote boerden er wel veertig jaar lang ijverig en succesvol en ze wonen er nog altijd, zij het in een nieuwe woning die ze vóór het stokoude pachthof neerplantten.

Enkele tientallen meter verder doch opnieuw aan de andere kant van de straat, staat en stond de ruime hoeve van Fons van Jesuzzes(van Jan Sus?) en zijn Marie. Die Fons heette Wellens en was een broer van de toenmalige Heverse veldwachter. Daar waren we goed thuis want we haalden er als knaap regelmatig wat huishoudmelk. Fons was een vrij grote, struise en luimige vent die graag plezier maakte en die ook goed met kinderen kon omgaan. Op zijnen " blaaijk " maar vlak bij de straat stond toen een juweel van een kerselaar die elk jaar en vroeg in het seizoen bol stond van de rode sappige vruchten. We konden er onmogelijk afblijven, zelfs niet als Fons, schijnbaar woest, vier klauwens kwam toegesneld. Als dat gebeurde zwaaiden we kategoriek met het argument dat de vruchten die over de straat hangen van iedereen zijn- wie was het ook weer die ons dat geleerd had? - en dat hij bijgevolg niet het recht had ons weg te jagen als we van op de straat plukten wat er boven hing. Bij zulke juridische uitroep kon Fons zijn gelaat niet lang in de gevaarlijk kwade plooi houden en om niet te schateren in ons bijzijn droop hij dan maar met schokkende schouders af. Wij besloten er uit dat hij ons gelijk moest geven en totaal ontspannen plukten we verder, alhoewel voorzichtigheidshalve toch niet te lang. Vreemd eigenlijk want Fons was voor de rest gene simpele. De enige nog levende dochter Pauline (er waren er drie) verkeerde toen met haar latere echtgenoot Frans Van Asschodt, beter gekend als Sus de metser die in 1944als weerstander dramatisch (gefusilleerd) om het leven kwam. Pauline en Sus konden het opbrengen om op Zondagnamiddag soms uren te kaarten met de snaak van omstreeks negen jaar die ik toen was. Vraag dat nu maar eens aan een jong vriend koppel. Effect heeft het wel gehad want dat echtpaar heb ik nooit vergeten en de tragische dood van Sus heeft mij destijds sterk aangegrepen. Toen Marie gestorven en Fons naar dochter Pauline getrokken was (in de herbergen beleefde hij toen een tweede jeugd) kwam het jonge gezin Nare Vermeulen-Hendrickx er een tijdje boeren en nadien woonde

De hoeve van Fons van Jesuzzes met de drie dochters en schoonzoon Felix.

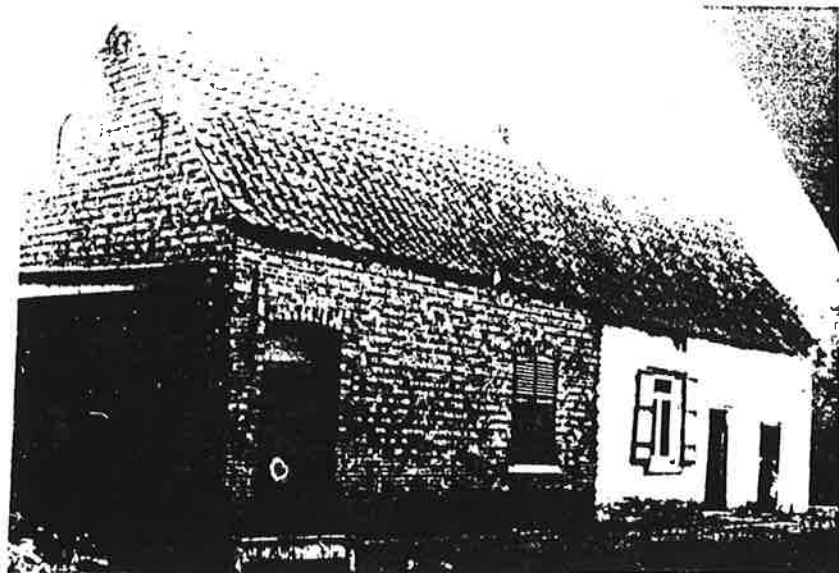
Zo ziet de voormelde hoeve er thans uit.

dochter Leontine met echtgenoot Felix er vele jaren. Thans wordt het grondig gerestaureerde huis bewoond door het gezin Rijmenams-De la Haye dat we, alhoewel het burens zijn, uiteraard niet kennen. Waar is de tijd dat we zonder enig doel zomaar in elk huis binnenliepen!

We stappen weer iets verder tot aan de betonnen bunker die er toen nog niet stond en bereiken het er achter staande hōvetje dat deels uit leem en deels uit baksteen opgetrokken was. In dat doeringske boerde het gezin van "Gebuurt" die Van der Borcht heette en zijn vrouw Marie. De snaken die wij toen waren geraakten er moeilijk binnen doch de oudere Heikense vrienden van zoon Emmanuel zaten er in de Wintermaanden regelmatig achter de Leuvense stoof. Omdat er ook twee volwassen dochters in huis waren ging het er plezierig aan toe. Gebuur zelf had een gelaat waarin wij, knapen, geen enkele uitdrukking of karaktertrek zagen en schijnbaar zag hij die knapen zelf ook niet. Zweet zal hij wel zelden gevoeld hebben want op zijn veld bewoog hij maar weinig al kan schijn bedriegen. Aan echtgenote Marie, die volgens grootmoeder zelf niet wist hoe oud ze was, konden we nog minder kop krijgen. We kregen haar ook maar zelden van dichtbij te zien. Het erfje rond haar woning was voor haar een grens. Volgens grootmoeder was ze op jongere leeftijd nochtans een levendige vrouw die op Zondagmorgen vakkundig de krullen in de haarbos toverde van de toenmaals overwegend met kap of neusdoek getooide Heikense vrouwtjes.

Zoon Manuel was toen wel één van de meest "typische" onder de jonge mannen van het Heiken. In de week zag hij er uit als de broer van zijn vader en konden twee over mekaar aangetrokken broeken zijn billen niet altijd volledig bedekken. Op Zondag echter zag hij er met zijn gevuld en harmonisch postuur als een diplomaat uit - gekleed naar advies van zijn daarin talentrijke moeder - en stelde hij zijn Heikense leeftijdsgenoten ver in de schaduw. Omdat hij zich daarenboven op de Zondagse bals, goedbespraakt als hij was, als Ministerieambtenaar of notarisklerk of commis-voyageur voorstelde - vergeet niet dat het toen crisis was - had hij steeds een "ferm" lief, tot grote jalouzie van zijn Heikense compatriotten. Als knaap hebben we éénmaal de tragi-komische afloop van één van zijn liefderelaties meegemaakt. Het gebeurde op een weekdaagse Zomerse namiddag en vóór het met gestaakte snijbonen beplante veld tussen den Teere en Muske van Annekes (Frans Wellens) dat Gebuur bewerkte.

Ontspannen op de graskant zittend in zijn traditioneel wreekdaags plunje, voerde Manuel er een praatje over de voorbije Zondagavond met ondermeer Frans De Nutte, Frans van den Teere, Rikske De Hondt en wellicht nog enkele anderen. Dergelijke buitenkansjes trachtte ik nooit te missen want de er gedoecerde levenswijsheid was nogal wat straffere toebak dan Adam en Eva uit onze

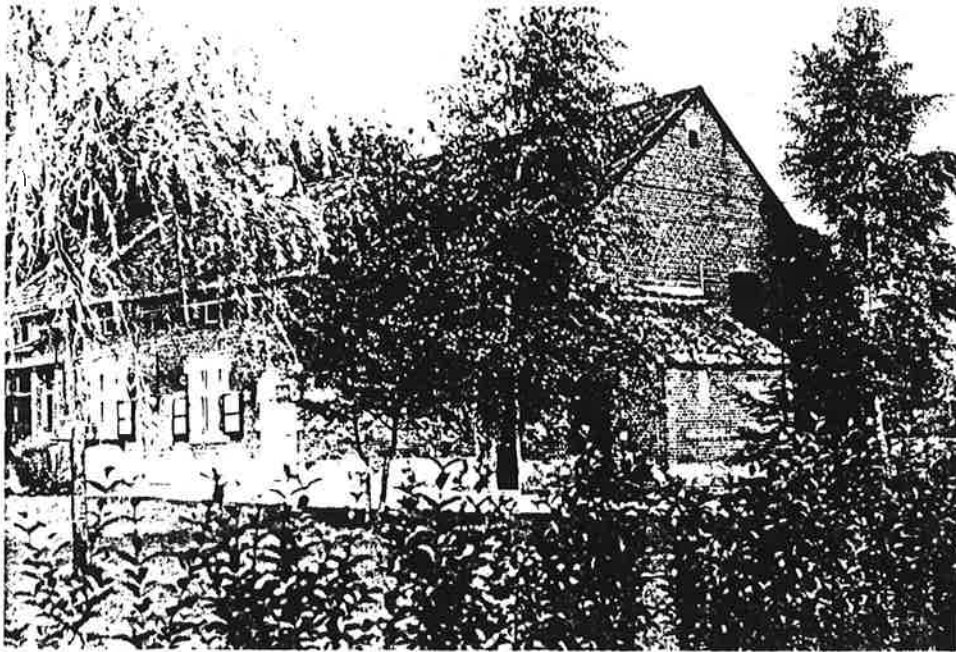
Het oude hoevetje van "Gebuur!"

Wat men van een oud hoevetje al niet kan maken?

gewijde geschiedenis. Als we niet tussenbeide kwamen en waarom zouden we, want we kwamen oren te kort, mochten we van die "groten" blijven meeluisteren. Manuel was, ongevoelig voor de fenomenale replieken van Frans De Nutte, gezapig aan het vertellen over zijn jongste verovering, zijnde een jonge dame uit Sint-Adriaan, als hij plots verbleekt, een daverende Godver--- uitstoot en als de bliksem in de snijbonen duikt. Verrast door zo'n totaal onverwachte reactie - "nooit meegemaakt" zal Frans De Nutte later zeggen - kijken we op en zien op korte afstand een fietsende jonge dame uit de richting Leuvense steenweg naderen. Vooraleer we goed beseffen wat er gebeurt, is ze al bij ons, laat haar fiets vallen en springt lenig in de snijbonen naar de er verslagen staande Manuel toe. De korte doch snijdende monoloog was volledig in de stijl van de verontwaardigde vrouw. Wat wij hoorden kwam er op neerdat ze genoeg gezien had en dat hij naar de ----- . Manuel zegt geen woord en hij kreeg er ook niet de tijd voor. De omstaanders, waarvoor ze trouwens geen oog had, evenmin. Toen zij uit het gezicht verdwenen was en de lachsalvo's losbarstten, was Manuel al weer de oude onverstoorbare. Binnen zoveel dagen was het immers weer Zondag, was hij opnieuw schrijver te Brussel en zou hij beslist weer beet krijgen. We weten niet meer of er toen iemand opgemerkt heeft dat men achter een tram en een vrouw nooit moet lopen. Later is Manuel met een pronte coiffeuse uit Rijmenam getrouwd en werd hij effectief handelsreiziger met het voorkomen van een diplomaat, zelfs in de week. Hij werd trouwens helemaal een "Meneer" en dat zal wel steeds zijn grote, doch als jonge man onbereikbare, ambitie, geweest zijn. Van tijdens de tweede wereldoorlog tot in de zeventiger jaren, zette dochter Irma, "Maa" genoemd, met echtgenoot Neel het boerderijtje verder. Alle leden van het toenmalige gezin zijn overleden; Manuel en zuster Victorine zelfs op relatief jonge leeftijd. Thans woont het gezin Van den Eynde-Hoet in het tot landhuis verbouwde hoevetje.

We steken nu weer de straat over en komen bij het oude doch gezellige huis dat er sinds een paar jaar niet meer staat, doch dat op de eigenste plaats vervangen werd door een nieuwbouw in de zelfde vorm (ook met de zijgevel naar de straat). Daar woonde toen het kinderloze echtpaar Rik Van den Brande (Rik Beil) - Irma De Wever met peter Heinke, zijnde de vader van Irma. Die Heinke was toen veruit de oudste bewoner van het Heiken. Klein en geblokt, had hij een zeer typisch oudemannetjes-gelaat met schalkse oogjes. We waren daar altijd zeer welkom en luisterden graag naar Heinke's sappige verhalen die hij, gezeten in zijn "krokstoel", over vroeger ten beste gaf. Als ge nog weet hoe lang een schooljaar voor een snaak van acht à negen jaar kan duren, dan is het duidelijk dat wij zijn jeugd ergens in het steentijdperk situeerden en de indruk kregen dat die bijna negentigjarige onvoor-

De prachtige oude hoeve van Rik Beil en Irma.

Voormelde "parel" werd volledig gesloopt en heropgebouwd.

stelbaar lang op de wereld was. We waren nog kind genoeg om hem zelfs te durven vragen hoe lang hij nu nog wel ging leven, want wij vonden hem al een waarachtig museumstuk. Daar had hij veel plezier in.

Irma was een klein godsvruchtig huisvrouwkje dat erg kontrasteerde met haar grote, pezige en sterke echtgenoot. Rik, duivenmelker in zijn vrije tijd, was schijnbaar altijd op zijn gemak doch kon ongelooflijk presteren met schup, riek of hak. In een officieuze wedstrijd "patatten steken" versloeg hij eens met ruime voorsprong de toen twee- en twintigjarige en zeer atletische Jos Wellens die er in zijn jeugdig enthousiasme nochtans een erezaak van maakte en zich, in ontbloot bovenlijf, weerde als een duivel. Het zweet stroomde zelfs in gulpen van zijn gebronsd bovenlijf. Ze stonden elk op een "gewend" van ruim honderd meter lang met rijen van vier struiken (oechels genoemd), die men in het onkruid nog nauwelijks zag staan. Rik, toen ongeveer 53 jaar oud, getooïd in hemd en gilee, stak ritmisch krachtig zijn riek op de juiste plaats achter den oechel, duwde hem met zijn lange sterke armen al heffend en in één zwaaiende beweging naar voren, derwijze dat al de patatten van den oechel netjes en direct in het midden van het geeffend "gewend" lagen en het loof en het vuil in de voor. Nooit eerder gezien en nooit begrepen! Op het einde van zijn "gewend" gekomen parelde geen enkel druppeltje zweet op zijn getaande "Flandrien-kop". De sterke Jos stond dan nog, niet begrijpend, op ca. 20 meter van de meet te steken, te keuteren en te effenen als een bezetene. Jos stak patatten zoals wij en iedereen en was dan onbetwistbaar de kampioen. Rik was eerder een "tovenaar". We vergeten nog te zeggen dat de eigenaar van de patatten, Giljom van Meen, ook meedeed. Hij stond wel een half "gewend" achter maar hij was toen al niet meer op het goede pad. Peter Heinke overleed enkele jaren vóór het uitbreken van de tweede wereldoorlog en in de zeventiger jaren trokken Rik en Irma als bejaarde mensen naar het rustoord waar ze kort na mekaar overleden. In het ter plaatse nieuwgebouwd huis woont nu het gezin Van Hoef-Maes.

Enkele tientallen meter verder doch opnieuw langs de andere kant van de straat, stond en staat het huis van Jaak (Jokske) De Hondt en echtgenote Stans Goris. Zoon Rik, een laatkomer, was toen nog thuis bij zijn al bejaarde ouders. Zoals Meester Jan De Troyer sprong Jokske langs achter op zijn fiets door zich met de rechtervoet af te duwen van op een ijzeren staaf bezijden het achterwiel geplaatst. Voor de ravottende Heikense jeugd had die al bejaarde man schijnbaar geen oog (of deed hij alsof?) en we herinneren ons niet dat hij ons ooit bekeken of aangesproken heeft. S'avonds had hij trouwens weinig oog omdat hij, naar we dachten, bierproever was in de brouwerij het Sas. Op Zomeravonden slofte hij regelmatig naar het huis van dochter Jeanne en liep dan onder de dikke tak van Muske van Annekes' notelaar door

Rik De Hondt met vrouw en hond "Donny" voor de ouderlijke woning.

Voormeld huis in de vernieuwde staat.

die horizontaal en op ca. 3 meter hoogte een heel eind boven de weg hing. Veelal zaten Gust Wellens en ondergetekende op die tak want dat was onze uitverkoren observatiepost. Van op die hoogte haalden wij heelwat grappen uit zoals het optrekken van een op de weg gelegde portemonnee op het moment dat een "passant" hem wou oprapen of het uitgieten van een beetje proper water juist voor of op het hoofd van de onder ons stappende persoon. Jokske was er immuun voor en merkte of voelde blijkbaar niets van onze "heldendaden". Tot onze ontgoocheling slofte hij steeds onverstoorbaar verder.

Op een natte Decemberavond toen het al bijna helemaal donker was, kwam ik spurtend van bij Jules Van den Dries gelopen waar ik weer eens niet tijdig weggeraakt was. Op het ogenblik dat ik van de steenweg de Heikestraat ga inslaan zie ik op het fietspad uit de richting Leuven een carbuurlamp, waaraan normalerwijze een fiets hangt, naderen. Plots verdwijnt die lamp en hoor ik een zware plons in de diepe en hoog met water (gelukkig nog zeer zuiver) gevulde steenweggracht. Een beetje bang zijnde (toen waren de avonden nog eenzaam donker) blijf ik toch eventjes staan en zie een man moeizaam en kreunend uit de gracht kruipen. De gestalte wijst duidelijk op Jokske.

Gerustgesteld omdat hem schijnbaar niets mankeert doch te bang om met hem geconfronteerd te worden, spurt ik verder en duikel de ouderlijke achterdeur binnen terwijl ik het nieuws al aan het vertellen ben. Mijn verhaal moet wel wat interesse verwekt hebben want de normaal te verwachten pandoering bleef uit. Kort nadien bleek al dat het inderdaad Jokske geweest was. Hij was achter een te vroege boom de Heikestraat ingeslagen. Men moet weten dat het inslaan van een weg bij duisternis toen niet zo eenvoudig was. De carbuurlamp die op het fietskader gemonteerd was, bleef immers recht vooruit schijnen als men het stuur draaide. Jokske had zelfs doktershulp nodig gehad, want de val had zijn onafscheidbare pijp diep in zijn keel geduwd, zo gevaarlijk diep zelfs dat men ze er moeilijk uitgekregen had.

Zoon Rik, die nog algemeen gekend is en die, met de auteur van deze, als één der weinigen trouw gebleven is aan zijn geboorteplek, was toen een enthousiaste jonge man met vele doch bescheiden idealen. s'Zondags was hij eveneens mooi uitgedost, al had hij niet het robuste karruur van Manuel Gebuur. Hij was meer een "playboy" met kleurrijke plastron en stoeffertje. Hij was lid van heelwat maatschappijen en had een aanstekelijke zin in amusement. Met wilskracht en zelfs een niet aflatende verbetenheid, heeft hij op zijn notenleer en bugel geblokt onder de deskundige leiding van Jos Wellens, want die twee waren een wijle onafscheidbaar. Hij werd inderdaad een goed muzikant met voortreffelijk "ammesuur". Terloops, in die tijd oefenden ook wij, knapen, ons ammesuur op het mondstuk van een versleten bugel. Rik was meestal goed geluimd en kon lachen als niet een, zelfs met zijn ei-

gen belevenissen en verhalen. Van ca. 1936 had hij een prachtige Duitse scheper, Donny genaamd, die hij deskundig liet africhten. Nooit hebben we een onafscheidbaarder duo meegemaakt. In de week imiteerde Rik de africhter en gebruikte ons, snotapen nog, als onbeveiligde prooien van de hond. Soms werd het beest het een beetje beu om op bevel telkens te moeten stoppen als hij ons, al spurtend, bijna te pakken had. Hij had dan geen oor meer naar het met toenemende kracht geroepen "Donny, halt hier" van zijn baas en menige keer konden we nog juist achter één of andere deur wegspringen als Donny tot op een paar meter van onze jonge, malse en blote dijen genaderd was. Rik was dan wel een beetje verschrikt geweest maar lachte toch hartelijk met onze paniek die we 'anderendaags al weer vergeten waren. Later heeft de zogezegd brave Duitse scheper van Cracco mij eens in het kuitbeen gebeten. Hij kende mij nochtans door en door en hij deed het dan nog op een onverwachte en heimelijke manier. Sindsdien moet ik van geen hond meer hebben en dat weerhoudt mij er nu nog van mijn geliefkoosde wandeling langs de Nonnenveld te maken. De scheper die er in het enige huis dat er staat, woont, loopt de ganse dag vrij en los op de nochtans openbare weg.

Om onze draad terug op te nemen, Jokske De Hondt overleed juist voor het uitbreken van de tweede wereldoorlog. Echtgenote Stans leefde nog vele jaren bij de in het begin van de oorlog gehuwde Rik die later het huis aankocht en het behoorlijk verfraaide.

We zijn nu aan een wegsplitsing gekomen en vinden dat een geschikte reden om ons toch al behoorlijk gestoffeerd verhaal tijdelijk af te breken want ons tijdschrift moet ook nog andere zaken vertellen. Klaar zijn we nog bijlange niet want zo klein is en was het Heiken ook weer niet. Bij leven en welzijn vertellen we in het volgend nummer verder.

Wordt dus vervolgd.

Georges Wouters.

Herberg "bij den Blek" was de laatst besproken drankgelegenheid in het vorige nummer en het was al de 21ste.

We moeten nog een wijle in het Heverse dorpscentrum blijven want wij hadden nooit vermoed dat er toendertijd in dat afgelegen centrum zo veel herbergen zo dicht bij mekaar lagen. Het komt thans als onbegrijpelijk over dat die exploitanten allemaal een kliënteel konden hebben, temeer dat de bevolking weinig talrijk was, hard moest werken en zuinig moest omspringen met de centen. Toch hadden ze allemaal klanten.

We zegden het immers al; de mannen dronken toen graag een pintje en zochten ook gezelligheid en babbelgelegenheid in hun stamlokalen. We keren nu even op onze stappen terug, laten herberg "bij den bakker" rechts liggen, steken de toegangsweg naar de kerk over en belanden in 22. herberg "bij Striëppekes".

Juist geraden ! we zijn in de huidige herberg "Klein Keerbergen" bij Martha en Polle (overleden) die ze niet zo lang geleden overlieten aan dochter Helena (Leenke), die ze op haar beurt overdroeg aan neef Mark.

Striëppeke was de toenaam van de toenmalige exploitant Jacobus Ludovicus Servranckx die gehuwd was met Louisa Van Gorp.

Die Jacobus was een broer van Sooi Servranckx (Sooi Venantes), de grote boer uit de Bieststraat en van Edward Servranckx die dan weer de vader was van Emmanuel Servranckx (Weil Pierrekes) die op de hoek van de Leuvense steenweg en de Bieststraat geboerd heeft en van Alfons Servranckx (Fons Pierrekes) die in de Heihoek woonde. Volgt ge nog ? Om het nog duidelijker te maken, Weil Pierrekes was de vader van ondermeer gemeenteraadslid Fienke Janssens-Servranckx en Fons Pierrekes was de vader van Edward en Frans Servranckx, respectievelijk oudvoorzitter en voorzitter van FC Hever.

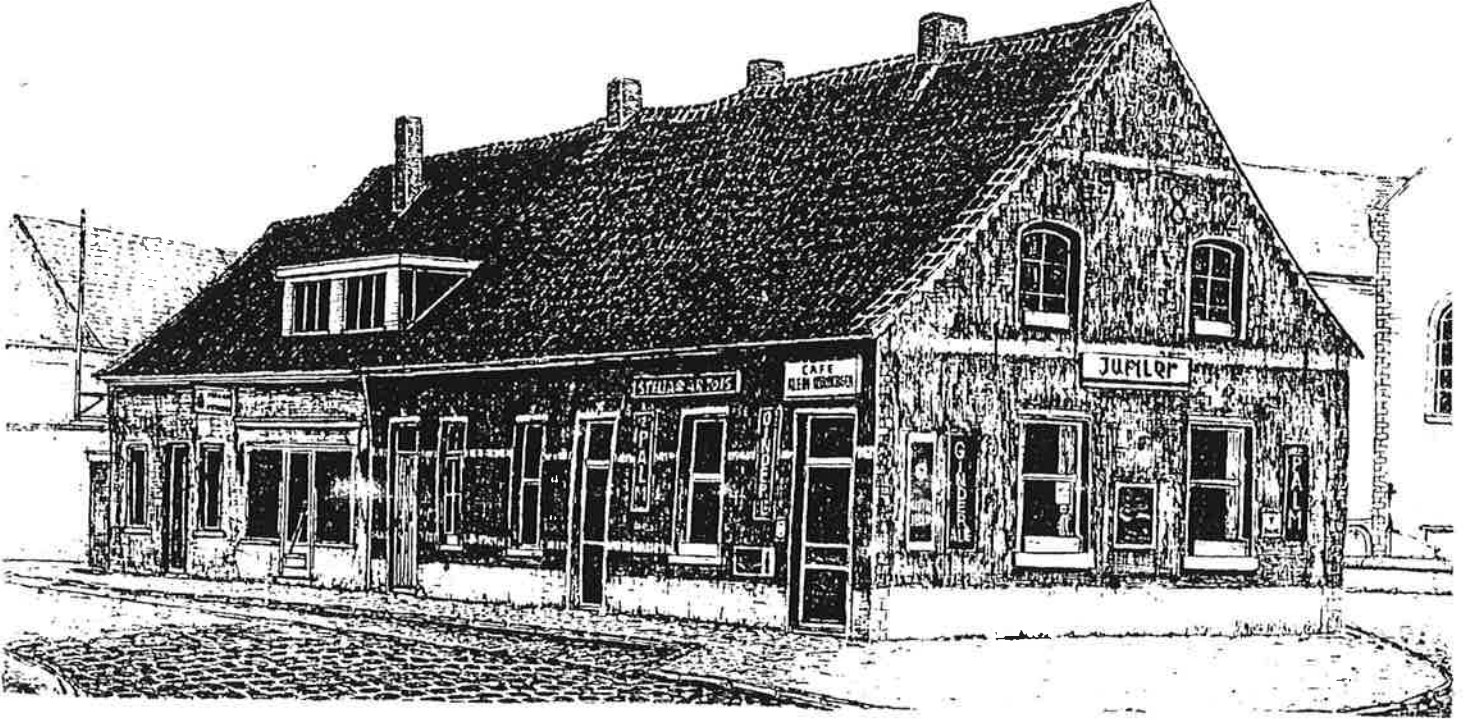
Echtgenote Louisa Van Gorp had niets te maken met de Boortmeerbeekse familie Van Gorp tenzij ze verre verwanten waren, doch stamde uit een echt Hevers geslacht waarvan we geen dichte afstammelingen meer kennen. De herberg zag er ongeveer uit zoals wij ze enkele jaren geleden nog kenden, niet te groot dus, doch een ruime plaats bezijden de gelagzaal werd bij elke noodzakelijke gelegenheid ingeschakeld. Volgens onze bronnen moeten we de in vorig nummer geuite mening dat herberg "bij den Blek" de toenmalige absolute kampioen was, enigszins herroepen. Striëppeke zou den Blek nog met enkele lengten geklopt hebben en dat is niet verwonderlijk als ge weet wat we gaan vertellen.

84

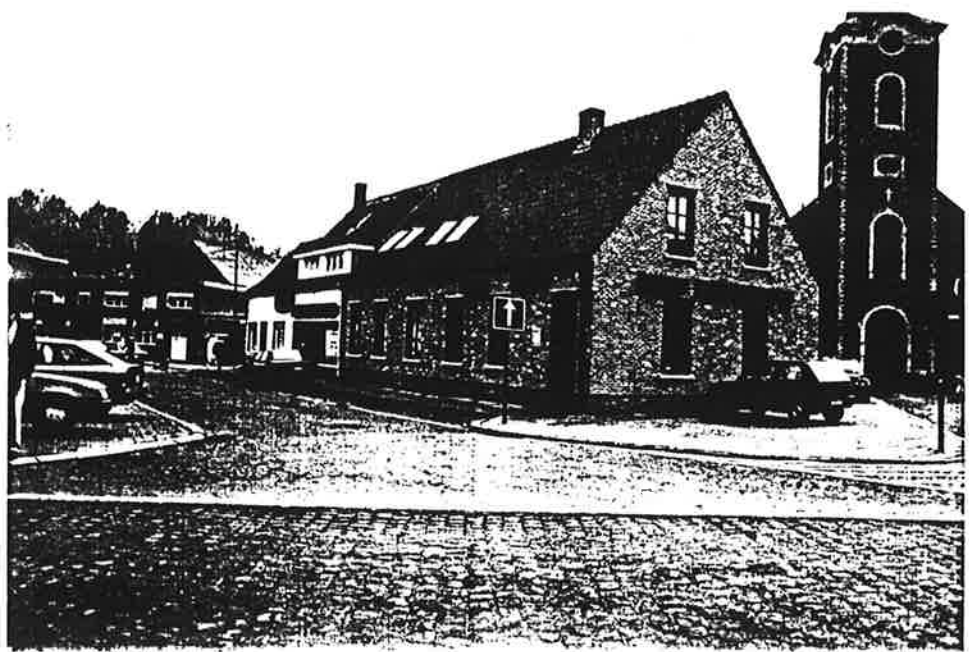
Er waren in het gezin niet alleen twee aantrekkelijke dochters waarover we het verder zullen hebben, doch de herberg was ook het lokaal van de toenmalige Heverse gilde (de gul) en van een zeer gekende en erg actieve zangvereniging die er teerfeesten en andere ontspanningen organiseerde. Bijna alle toenmalige Heverse en Boortmeerbeekse notabelen of "groten" zoals men ze toen noemde, kwamen er regelmatig over de vloer als lid van één der verenigingen of van beiden. Citeren we maar enkel dokter Van Gorp-Striëppeke stond aan diens kant en was dus tegen de groep rond dokter Coen_{de} kinderen van Emmanuel Van Hoorenbeeck (Weil van den boot) zijnde Theo (Fil), Pros en Gust en Guillaume Geets (Giljom van Stagusses). Nochtans was ook de boerenstiel het hoofdberoep van de exploitanten en dat was het geval voor de meeste herbergiers uit die tijd. Naast de gelagzaal en de in te schakelen ruime kamer lagen dan ook de eerder kleine doch noodzakelijke ruimten voor die stiel en ervóór of volop in het dorpscentrum pronkte een parel van een mesthoop. Die maakte toen geen hinder of milieubelasting uit. Integendeel, de mesthoop was een standelement en hoe breder en hoger hij was, hoe meer waardering de eigenaar genoot.

Zoals we al vaak moesten ervaren hebben de dochters ook deze doening niet verder gezet. Vermoedelijk heeft moeder er hen op gewezen dat ze later elk beroep mochten uitoefenen als het maar niet dat van herbergierster was, want daar konden die toenmalige herberg-moeders over meespreken. Mijn eigen schoonmoeder heeft dat ook altijd aan haar dochters voorgehouden. Dochter Victoire (Toeër genoemd) huwde met melkboer Frans Van Langendonck, broer van Leon, Hortense en Serafien. Dochter Emma (Maïkke genoemd) trouwde met landbouwer Jules Geets (Jules Tonus) en op dat gezin en op hun kinderen René, Frans en Angèle werd de bijnaam "Striëppeke" overgedragen.

Toen de bejaarde exploitanten rond 1930 stopten kwam het gezin van Polle en Martha Vervloessem de herberg verderzetten en die hielden het er bijna 50 jaar uit. Op dat moment telde het oude gebouwencomplex waarvan de herberg deel uitmaakt, nog drie kleine woonhuizen. Vermoedelijk werden rond dat tijdstip de schuur en stal naast de herberg tot woonhuis getransformeerd. In die woningen hebben heel wat gezinnen een tijdje gewoond, zelfs nog het jonge gezin van Jef Van Goolen en ook de Jeppes-familie. In de dertiger jaren woonde er ondermeer een gezin, Bauweleers menen we, dat twee sterk op mekaar gelijkende stoere zonen had. Daar hebben we nooit meer iets over gehoord.

De oude herberg van "Strieppeke".

De huidige toestand.

266

De totale herbouw van het huis met herberg in de oorspronkelijke stijl is nog helemaal geen geschiedenis, evenmin als de transformaties die het gezin Frans Steenmans er eerder uitvoerde, derwijze dat het blok thans nog maar twee woningen telt, alhoewel een gedeelte van één der woningen nu een Agentschap van een financiële instelling herbergt. Over de exploitatieperiode van Martha en Polle zou heelwat kunnen verteld worden. We doen dat hier niet omdat die periode door de meeste autochtonen nog voldoende gekend is en omdat ze te situeren is na de tijd waarover we het vooral willen hebben. Wellicht krijgen we daarvoor later wel eens de gelegenheid.

We draaien ons nu om en wandelen naar het huis op de hoek van de Bieststraat - of is het daar al Hoogstraat ? - en de Guido Gezellestraat en belanden in de toenmalige

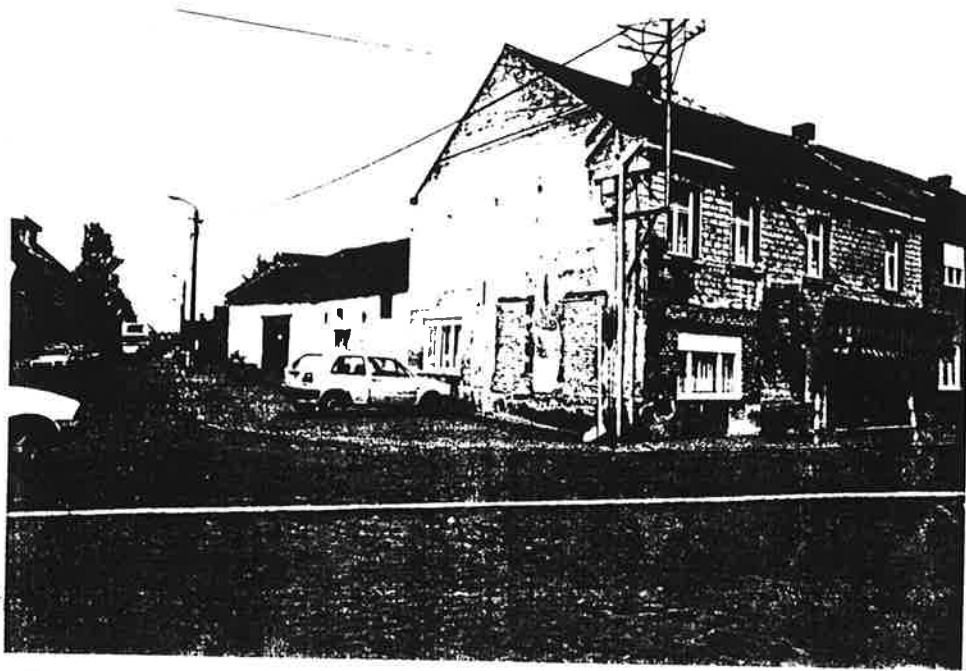
23. herberg " bij Keusters "

De exploitanten waren in die tijd koster Jan Prosper Anthonis en echtgenote Horckmans Catharina. Koster Jan Anthonis was vermoedelijk een broer van bakker Anthonis (niet René doch diens vader) die toen de reeds besproken herberg "de blauwe duiver" in het dorp exploiteerde en wiens vrouw Lennie Horckmans heette omdat ze de zuster was van Catharina. Over de echtgenote wisten onze bronnen te vertellen dat ze fantastische zelf tegen brandwonden kon maken, uitvinding waarop ze vermoedelijk geen brevet aanvroeg, doch die ze wel door gaf aan haar nakomelingen. Die zelf zou te Hever een grote reputatie gehad hebben. De ruime gelagzaal was behoorlijk beklant, niet alleen omdat de baas koster was, maar ook omdat de Heverse afdeling van de Boerenbond er haar lokaal had en er een spaarkaske gevestigd was. Dat was nog niet alles want naast de herberg langs de kant van de Guido Gezellestraat exploiteerde de koster ook nog een mooie kruidenierswinkel die twee uitstalramen (vensters) had (grote luxe in die tijd).

In de periode tussen 1900 en 1914 werd de herberg hoofdzakelijk geëxploiteerd door de twee dochters Bertha en Emma, terwijl zoon Emmanuel in die periode zijn vader als koster opvolgde onder pastoor Nihoul. Er zou nog een zoon Jules geweest zijn die ongehuwd en op nog tamelijk jonge leeftijd overleed. De twee dochters huwden met mannen die broers waren.

Bertha koos of werd gekozen door Leo, Joseph Wellens en dat gezin schonk het leven aan Emmanuel, Gabrielle en Cyriel die te Hever goed gekend waren en zijn.

Emma verloor haar hart aan de jonge weduwnaar Frans (Sooi) Wellens .

De herberg van "Keusters" met zeer oud bijgebouw.

Die was toen al veldwachter te Hever of werd het kort daarna. Uit dat gezin ontsproot dochter Bertha, weduwe Verbist, de gekende moeder van Pater Guido Verbist.

Die twee echtgenoten Wellens stamden uit een "echte" Heverse familie. Twee broers, Victor en Alfons Wellens, woonden en boerden op het Heiken en werden er Victor en Fons van Jesuzzes genoemd. In onze vervolgreeks over het Heverse Heiken zullen we het er over hebben. Zuster Victoire of Victorine, Toeër genoemd, huwde met Pier Polles en woonde in de Bieststraat naast herberg bij Fien Vondel in het huis dat later aangekocht werd door hovenier Van Beersel.

Omstreeks 1909 werd zoon Emmanuel, als jonge man pas koster geworden, het slachtoffer van een tragisch liefdeshistorie.

Zoals vele oudere Heveraars kennen we het gebeurde zelfs al van in onze prille jeugd want we hebben al gezegd dat er thuis duchtig verteld werd en dat wij onze oren dan gretig spitsten. We zullen hier echter geen tachtig jaar oude koeien uit de gracht halen want weinigen zouden trouwens begrijpen wat toen allemaal mogelijk was. We kiezen ook geen partij. Zeggen we alleen dat aan Manuel zijn ambt van koster ontnomen werd en dat hijzelf en de jonge vrouw in kwestie ongehuwd gebleven zijn (eeuwige trouw?). Zoals toen gebruikelijk was werden daar ook liedjes op gemaakt.

Als koster werd Manuel opgevolgd door Guske Nijs, een zoon van Tist Gebuur en deze laatste werd op zijn beurt opgevolgd door Constant Sanders. Emmanuel werd dan een geslaagd biersteker, aanvankelijk op de plaats waar niet Bertha (weduwe Verbist) thans nog woont en nadien in de ouderlijke woning. Hij werd niet zeer oud en na zijn overlijden nam de jonge Emmanuel, zoon van zuster Bertha, de bierstekerij van zijn oom over en begon tevens de herberg te exploiteren die moeder Bertha na haar ouders verdergezet had. Deze reeds overleden Manuel was gehuwd met de niet lang geleden ter ziele gegane Mathilde Anthonis (van den Baste). Deze was ongetwijfeld een verre verwante.

Ca 15 jaar geleden - of is het al langer, want de tijd vliegt ongelooflijk snel - werd de herberg gesloten en de bierhandel stopgezet.

Het handelshuis werd dan verhuurd of verkocht aan slager Hubert Demeyer die aan het exterieur nog niet te veel wijzigde. Vermelden we tot slot dat de tweeling-zonen van Manuel en Mathilde nog in de omgeving wonen.

We stappen nu enkele meter verder in de richting Hoogstraat en belanden op de parking (het gedeelte langs de Hoogstraat) van handelaar-haarkapper Alfons Stroobants. In het nog niet zo lang gesloopte huis was toen gevestigd

24. herberg " bij den dunne "

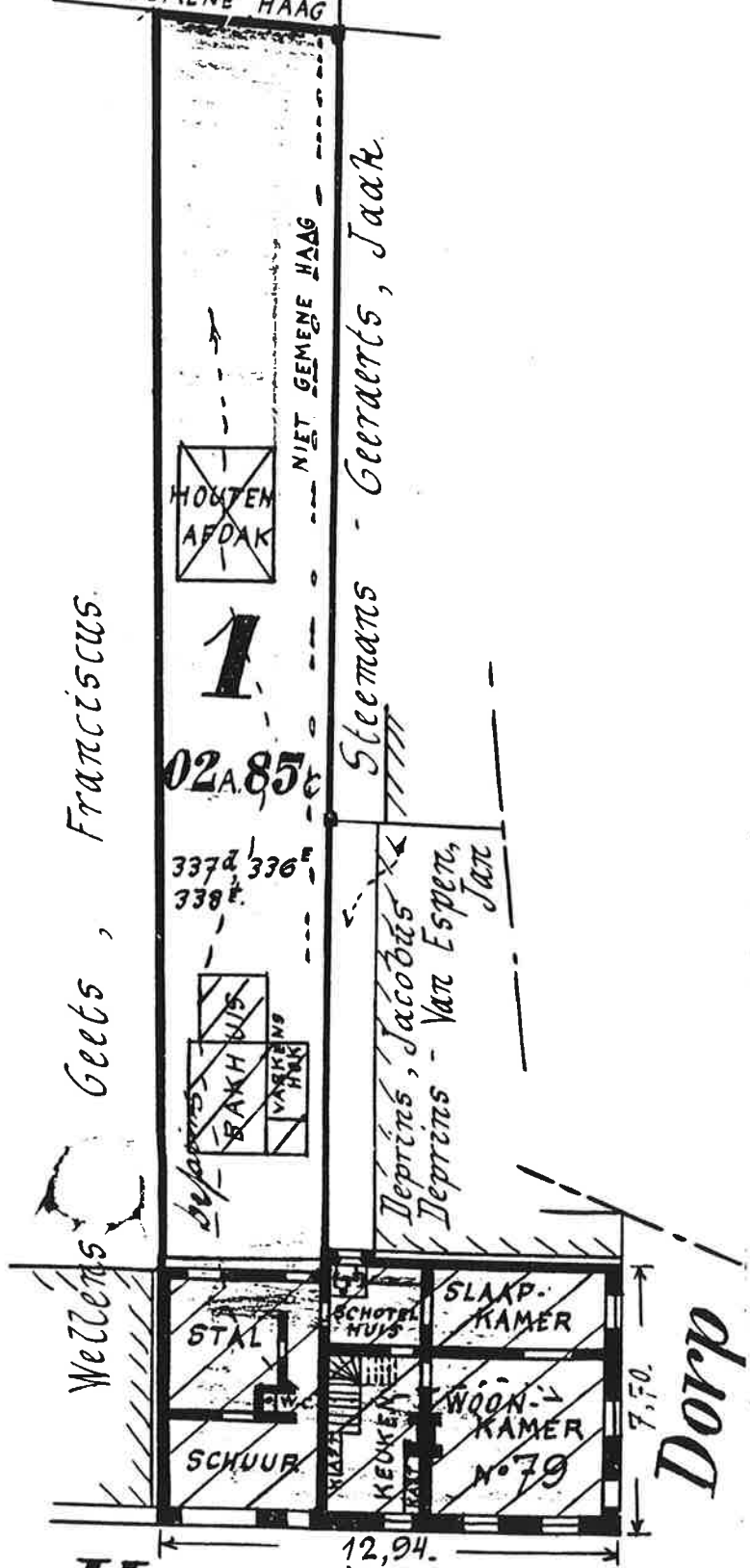
Den dunne, die ook patatten-marchant was, heette Louis Van Gorp en was een broer van de vrouw van hogervermelde Striëppeke. Zijn echtgenote noemde Marie Bogaerts en was een zuster van Sus Bogaerts die op het Boortmeerbeekse Heiken boerde.

De herberg die aangenaam was, bestond al van voor den dunne ze exploiteerde, maar de namen van zijn voorgangers moeten we u schuldig blijven. Alhoewel geen enkele vereniging er zijn lokaal had was de herberg behoorlijk beklant en dat kwam door de talrijke kinderen die het gezin telde. Weer eens is er later geen enkele van die kinderen in de zaak gebleven, ze zijn zelfs allemaal uit Hever weggetrokken. Waarom toch ? Massa's herberggezinnen zijn te Hever spoorloos verdwenen omdat de kinderen allemaal uitweken. Was de aantrekkingskracht van jonge vrouwen en mannen uit andere gemeenten of steden toen zo veel groter ? Die realiteit maakt het ons moeilijk om iets méér over het vroegere "leven" in die herbergen te weten te komen.

Meestal deden de kinderen uit de herberggezinnen het nochtans niet slecht bij de keuze van hun huwelijkspartner en ook in het latere leven. Een dochter Octavie uit het gezin van "den dunne" huwde met Jef Verhoeven uit Boortmeerbeek. Dochter Irma zou met een Brusselaar gehuwd zijn. In ieder geval emigreerde ze naar Brussel. Zoon Gust werd in 1914 gedood bij het beruchte bombardement op Mechelen tijdens de morgen van 25 augustus. Van een andere zoon die Prosper als voornaam had, kennen onze bronnen geen verdere levensloop. Zoon Leon werd officier bij het Belgisch leger en was toen bevriend met de later gesneuvelde Boortmeerbeekse kapitein Armand Tobback. Leon overleefde de eerste wereldoorlog en zou het tot hoger officier gebracht hebben. Enkele jaren voor 1914 liet den dunne de herberg over aan het jonge gezin Louis Vanderaa - Marie Wouters (den tip en Marie tip) waarover we het reeds gehad hebben. Marie was, zoals gezegd, de oudste van de zeven dochters van "den Blek" en de enige die te Hever gebleven is.

Ze deden er nog goede zaken doch trokken kort na de wapenstilstand van 1918 naar den Heihoek waar ze bloeiende handelszaken oprichtten. Daarover zullen we het hebben in ons volgend nummer. Na het vertrek van Mie kwam Tist Gebuur (Nijs) met zijn gezin in het huis wonen doch zij zetten de herberg niet verder en namen genoegen met den boerenstiel. Het gezin van Tist zou er ook niet gebleven zijn. Waar ze naartoe trokken en wie dan nog in het huis gewoond heeft tot het uiteindelijk gesloopt werd, hebben we niet proberen te achterhalen omdat het, in het kader van ons onderwerp, minder belang heeft.

Deprins, Jacobus.
Deprins - Van Espen, Jaz.
Steemans - Oec.
Jaak, L.

Hoogstraat

Grondplan van het gesloopte gebouw waarin herberg "bij den dunne".

211

We blijven aan die kant van het dorpsplein, gaan het nieuw gebouwd handels-
huis van Alfons Stroobants voorbij en belanden aan het opgefrist laag huis
waarin thans een kantoor van de Raffeykas gevestigd is. Daarin was
vroeger ondergebracht

25. herberg bij "Waar" van Sus Jan

Is dit geen typische toenaam ? "Waar" komt uiteraard van Edward en Sus
Jan, de vader, zal vermoedelijk Franciscus geheten hebben waaruit
een toenaam ontstond afgeleid van de afkorting van zijn voornaam met
toevoeging van deze van zijn vader. Men kan zo altijd verder bouwen
en uiteindelijk komen tot b. v. Jef van Celle van Waar van Sus Jan.

Onze "Waar" heette Edward Bauweleers en was gehuwd met Marie De
Keyser, een zuster van de bekende Heverse "Git".

Dit laatste woord was de volkse uitspraak van het Franse woord "Guide"
dat ook de naam was van het elite-regiment waarbij die man voor 1914
gediend had. Thans is de vertaling "gidsen" volledig ingeburgerd.

Edward had een jongere broer Jef die lange jaren in de Stationsstraat
herberg gehouden heeft (daarover moeten we het ook nog hebben) en een
zuster Tinne die woonde in een huis palend aan de herberg van broer Jef.
Vader Sus Jan was niet de vorige exploitant van de herberg want deze heeft
altijd geboerd in een hoeve die ergens aan het vroegere voetbalterrein
van F. C. Hever lag en al vele jaren geleden gesloopt werd.

Die Sus Jan was gehuwd met Waing (van welke voornaam is dit een vervorming ?)
De Laet uit Kampenhout, zuster van Anneke De Laet, zijnde de moeder van
mijn grootmoeder Marie Van Eersel-Van der Seypen. Daaruit weet ik nu dat
Edward inderdaad de kozijn is van mijn voormelde grootmoeder zoals ze
mij altijd voorhield.

Deze herberg, er waren er toch zo veel op zo'n korte afstand van mekaar,
zou volgens onze bronnen maar matig beklant geweest zijn omdat de
exploitanten nogal, hoe zouden we het zeggen? aan de "ongegeneerde"
of flegmatieke kant waren. Ze lieten God's water zo maar over God's akker
vloeien en vonden de kost met onder andere een beetje te boeren met de
hulp van een even flegmatiek ezeltje. Gelukkig en tevreden zullen die mensen
beslist geleefd hebben. Het gezin had, naar we menen, vijf kinderen waarvan
er ook enkelen uit Hever weggetrokken zijn. Er waren de dochters Irma
en Marguerite en de zonen Marcel, Georges en Ollivier.

De voor die tijd prachtige voornaam Ollivier heeft mij altijd geboeid. Dat was
immers nogal wat anders dan de vroegere Jules', Beires', Frakkes, Gukkes
of Nares.

Herberg " bij Sus Jan " in de huidige toestand.
Een foto van het oorspronkelijk gebouw hebben we niet gevonden.

Moeder Marie moet moderne ideeën gehad hebben. Mijn eigen dochter wou haar zoon ook met dat pareltje van een voornaam betitelen. Zij heeft echter, geschokt zijnde, dadelijk afgehaakt toen ik haar uitlegde wat men van die parel in Hever durfde maken. Wij hebben namelijk nooit Ollivier Bauweleers gekend maar des te beter Vjère van Sus Jan. Deze herberg is na de bevrijding uit de tweede wereldoorlog nog een tijdje open gebleven.

Toen Marie overleed werd ze gesloten doch we weten niet juist meer of het huis toen al verkocht werd. Nadien werd het in ieder geval eigendom van Alfons Stroobants die er zijn handelszaak in startte en uitbouwde. We keren nu op onze stappen terug, komen aan het thans vervallen woonhuis juist voorbij de handelszaak van Diane Lemmens en staan aan de vroegere

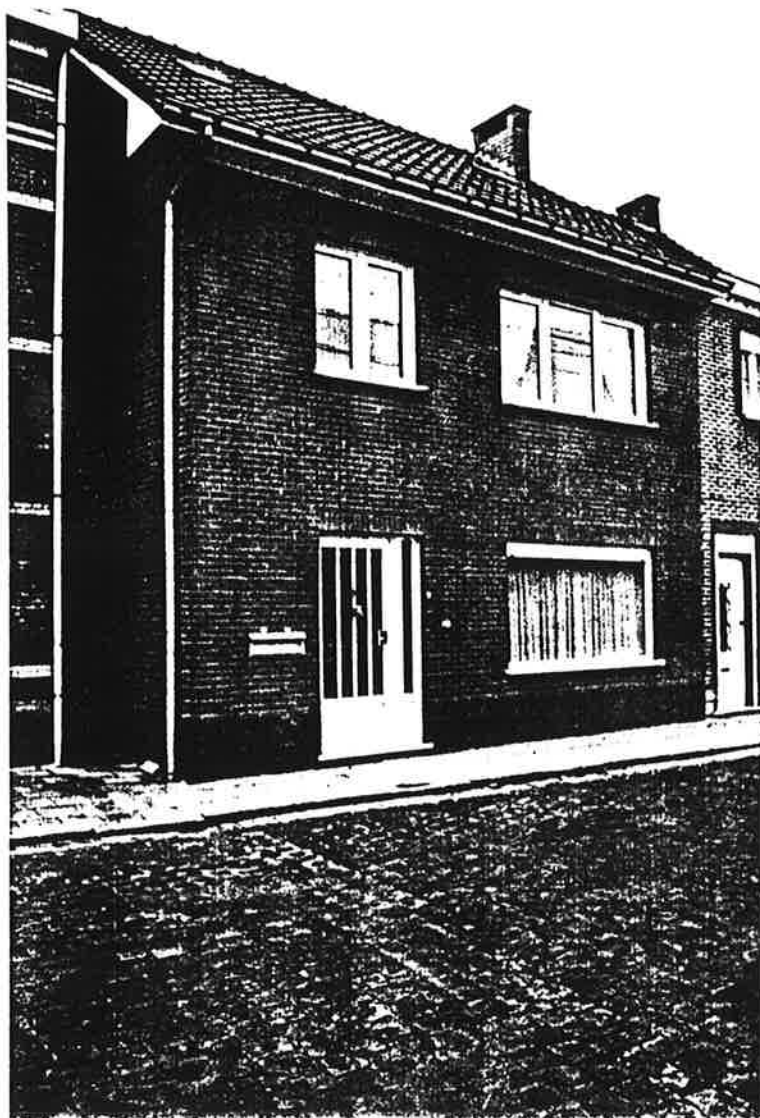
26. herberg "bij de kleine Beullens".

De herkomst van de toenaam van deze exploitant is voor ons enigszins een raadsel want de man was wel klein doch heette Henri Joseph Mispelters. De naam Beullens kwam ook niet van zijn moeder want die heette Steemans. Hij had een ongehuwd gebleven zuster die men Nieke Beullens noemde en een broer die als Victor Beullens gekend was. Twee andere zusters van hem huwden met respectievelijk Leopold Verschueren (Polle Brieël) en Gust Van Horenbeeck (Gust van Weil) en die hadden in die tijd beslist enige standing. De echtgenote van de kleine Beullens heette Paulina, Thérèse Waroquiers en kwam langs Brussel uit Parijs waar ze geboren werd. Ze was, zoals men het zegt, een "ferme vrouw" en een echte madame. Dit betekende toen dat ze niet alleen mooi was, doch ook rijzig en voldoende gevuld en dat ze een rechte fiere houding zal gehad hebben. Ook hier ging de exploitatie van een herberg gepaard met de exploitatie van een kruidenierswinkel en beide ruimten waren volgens onze bronnen zeer mooi, wat geloofwaardig overkomt omdat het huis toen ook wel gevoelig de middennorm zal overtroffen hebben. Trouwens, door het weten met wie de kleine Beullens getrouwd is en ook de echtgenoten van zijn zusters kennende, kan men er van uitgaan dat de familie Mispelters-(Beullens) van een zekere tel was in de gemeente. Toevallig weten we ook waarom. Zijn vader was immers gemeente-ontvanger.

Het hoofdberoep van de kleine Beullens was brood-en taartenbakker. Hij deed geen tourné en verkocht zijn bereidselen alleen in de winkel. Hij was befaamd voor zijn mastellen en pruimetaarten.

Links de vroegere herberg van "de kleine Beullens.

De huidige toestand ervan.

De handelszaken gingen voortreffelijk dank zij Madame, hijzelf en, we moeten het weer eens herhalen, hun twee mooie dochters. Hoe kon het anders! Toch, en we moeten nogmaals in herhaling vallen, trokken beide dochters op vrij jonge leeftijd uit Hever weg, denkkelijk naar de "heimat" van hun moeder.

De kleine Beullens overleed, niet oud, nog vóór de wapenstilstand in 1918. De alleen overgebleven echtgenote sloot toen de handelszaken en trok in 1919 naar Antwerpen. Meer kunnen we over die toenmalige exploitatie met standing spijtig genoeg niet vertellen. Ze werd trouwens al gesloten toen onze bronnen nog jong waren, ze heeft niet zo lang bestaan en het gezin verdween volledig uit de gemeente na de dood van de kleine Beullens. Het huis werd in 1919 of 1920 aangekocht door het echtpaar Edward Verschueren (Waar van Tist Brieël)-Aline Coen (van de donk). Die woonden er tot hun overlijden en nadien verbleef hun jongste dochter er nog ettelijke jaren. We trekken nu verder de Hoogstraat in en belanden aan het nog statige huis (thans omgebouwd tot twee woningen), dat nu de huisnummers 10 en 12 draagt. Daar was toen gevestigd

27. herberg "bij Weil van den boot".

Het zal u niet verwonderen als we beweren dat deze herberg toen, zo niet de best beklante, dan wel de mooiste was van de gemeente. Dat was niet moeilijk omdat de exploitant, hoofdzakelijk aannemer van bouwwerken, het mooie huis met herberg maar kort vóór de eeuwwisseling zelf gebouwd had en het bijgevolg splinternieuw was volgens de normen van toen.

Weil van den boot die Emmanuel Van Horenbeeck heette, was afkomstig uit het Heverse Heiken waar hij met zijn ouders woonde in het huisje dat vele jaren betrokken werd door "Gebuur", zijnde Franciscus Van der Borcht. Marie, de echtgenote van "Gebuur" die Van Horenbeeck heette, zou trouwens een dochter van een ongehuwd gebleven zuster van Weil geweest zijn.

Als vakkundig aannemer van huizenbouw werkt de jonge Weil die met Rozeke (Rosalia) Verheyen huwde, zich snel op. Vanaf zijn huwelijk tot de bouw van het nieuwe huis en die periode omspant heel wat jaren, woonde het gezin van Weil ergens aan de Heverse statie.

Kan het anders dan dat zijn herberg ook veel klanten had? Ze was nieuw, ruim en mooi (vooral de vloer zou de blikvanger geweest zijn), de baas was algemeen gekend, er was een spaarkaske en er waren tussen de zes kinderen drie knappe dochters.

We betreuren nogmaals dat we over het dagelijks reilen en zeilen in de toenmalige herbergen niet veel kunnen vertellen want daarvoor kan alleen uit mondelinge overleveringen geput worden en die zijn eerder schaars geworden.

De kinderen van Weil en Rozeke, op het goede spoor gezet door hun ouders die de sprong van keutelboer naar welstellend middenstander succesvol uitgevoerd hadden, hebben het helemaal gemaakt.

Zonen Prosper^{en} Theo (Pros en Fil van Weil genoemd) zetten het aannemersbedrijf verder en bouwden het later uit tot een middelgroot betonbedrijf.

Pros, de ware spil van het duo, overleed echter al in 1928.

Fil was gehuwd met Leontine Mommens, een zuster van de Boortmeerbeekse schrijnwerker "Pinneke" Mommens. Dat gezin had een dochter Elza, gehuwd met ene Huybrechts en een zoon Robert die niet lang geleden overleed nadat hij uit de Heihoek weggetrokken was.

Pros huwde met Maria Van Camp, dochter uit een welstellende Rupelse steenbakkersfamilie. Die Maria leefde nog ettelijke jaren na de tweede wereldoorlog aan de Statie.

In dat gezin waren drie dochters. Germaine, die met Louis Van Steen huwde, Angèle die met Gaston van de suikerbakker trouwde en Rafaëlla die ongehuwd bleef. De twee laatsten zijn nog in leven.

De oudste uit het gezin, zoon Gust, trad in den echt met Désirée Mispelters, zuster, zoals voormeld, van de "kleine Beullens". Nog vóór de eerste wereldoorlog trok hij, alhoewel gehuwd, alleen naar Amerika en keerde er na jaren gefortuneerd uit terug. Hij bouwde dan de thans door de NMBS onteigende villa aan de Statie op de plaats waar eerder herberg "bij de grote Wauters" gevestigd was. Daar komen we later ook op terug.

Er waren twee kinderen in het gezin van Gust. Zoon Lievin, geboren in 1897 en al lang overleden, huwde met een Brusselse die merkkelijk jonger was dan hij en ging te Brussel wonen.

Dochter Rachel, in haar jeugd bevriend met de dochters van dokter Van Gorp, huwde met ene Mommens, telg uit een Brussels gezin dat verwant was met de Boortmeerbeekse "Pinneke" Mommens en met wiens zuster de oom van Rachel nl. Theo (Fil) Van Horenbeek gehuwd was. Overleden te Brussel werd zij te Hever begraven.

Toen Gust geruime tijd vóór 1940 overleed (zijn echtgenote stierf eerder), trok Nieke Beullens die bij het gezin inwoonde sinds haar zuster Désirée, echtgenote van Gust, het psychisch niet te goed meer stelde. naar Rachel te Brussel. Dochter Marie uit het gezin van Weil en Rozeke huwde met een Verhoeven, telg uit een Haacht's gezin dat eveneens herberg hield. Een dochter daarvan trad in den echt met de latere commandant van het schoolschip "Mercator", de Haachtenaar Remi Van de Zande. Dochter Emma trouwde met Oscar Candries, een broer van de vroegere Boortmeerbeekse hoofdonderwijzer Edmond Candries. Die Oscar behoorde tot de grote groep Leuvense

De herberg van "Weil van den boot" verbouwd tot tweewoonst.

De toenmalige nieuwe herberg van "Peutter".

burgers die in augustus 1914 lafhartig terechtgesteld werden door de Duitsers. Zij hielden er herberg aan het station.

Dochter Ludovica zou met een Antwerpenaar getrouwd zijn en trok met hem naar Liers (Provincie Luik) in 1903.

Om het terug over de ouders te hebben, toen Rozeke, de echtgenote van Weil, enkele jaren voor 1914 overleed, trok Weil, aanvankelijk met de jongste zoon Fil, naar de aanpalende woning waarin later het gezin van Raymond van den bakker gewoond heeft.

De herberg werd dan overgenomen door Emmanuel (Weil) Goris (broer van Frans, Stans en Meen) die gehuwd was met Virge (Virginia Van Haesbroeck) Ze marcheerde dan nog beter want, we moeten het nogmaals zeggen, Virge was een mooie vrouw en de dochter (enig kind) was het niet minder. Bovendien was baas Weil tafeldienaar geweest op het kasteeltje van Meleir (wisselagent die zich rond 1910 door het hoofd schoot), en kende hij dus het klappen van de zweep.

Toen de dochter het ouderlijk huis verliet en naar Mechelen trok ging de herberg dicht. Dat moet juist voor of tijdens de eerste wereldoorlog geweest zijn.

Kort na 1918 werd het huis dat decennia lang standing had, aangekocht door Sooi Tonus (Frans Geets) en echtgenote Hortense Van Langendonck. Weil van den boot overleed in Engeland (op de vlucht) in 1917. Zijn zonen (hijzelf kwam dan nog vaak kijken) bouwden in 1911 het nieuwe huis van de Van Eersels op het Heiken en in 1913 het nieuwe huis van Frans Geets-Hannes (Sus van Staggusses) in de Bieststraat. Dat van een vroegere kleine doch goed in de huid zittende kerkmeester in de Guido Gezellestraat (Jefke Sanders die echter Jefke Geets genoemd werd), zal hij ook wel gebouwd hebben want dat huis en de 2 voormelden lijken sterk op elkaar. We trekken nu iets verder de Hoogstraat in en aan de linkerkant vinden we het huis met schrijnwerkerij dat thans het nummer 25 draagt. Daar was gevestigd

28. de tweede herberg van "Peutter".

In het vorig nummer werd over de eerste herberg in het dorp van de echtgenoten Antoon Van der Leyden-Francisca Imbrechts (de man werd "Peutter" genoemd) verteld.

We zegden toen dat het gezin de oude woning met herberg in het dorp verliet en een nieuw huis bouwde in de Hoogstraat. Aan dat huis bevinden we ons thans.

Hierin werd nog enkele jaren herberg gehouden, vermoedelijk tot het uitbreken van de eerste oorlog. Alle vijf de kinderen die we in het vorig nummer vernoemden, bleven, en dat is wel opmerkelijk, in Hever verankerd en vormden er met hun afstammelingen een grote en welbekende familie in de dertiger en veertiger jaren.

Zoon Willem, wellicht de jongste, bleef met zijn gezin lange tijd in het nieuwe ouderlijke huis wonen.

De zoon uit dat gezin, Aloïs, woont met zijn echtgenote nog in de Hoogstraat, namelijk in nummer 27. De dochter Veronne, gehuwd met een Mechelse schoolkameraad (nog altijd een vriend) van de auteur van deze en sinds haar huwelijk te Mechelen gehuisvest, leeft en voelt nog sterk met Hever mee en is lid van de heemkring.

We stoppen er hier voorlopig mee want onze tekst is alweer lang genoeg. We vertellen uiteraard verder in het volgend nummer want de Heverse cirkel moet volledig rond gewandeld worden.

Georges Wouters.

200

Het Bestuur van de Heemkring RAVENSTEYN nodigt
alle leden van de heemkring uit op de

A L G E M E N E V E R G A D E R I N G

die doorgaat op VRIJDAG 23 FEBRUARI 1990 om 20 u
in de vergaderzaal van het oud-gemeentehuis van Hever.

- Dagorde :
1. Aktiviteitenverslag 1990
 2. Financieel verslag 1990
 3. Oprichting v.z.w.
 4. Bestuursverkiezing
 5. Allerlei

Nadien volgt een videofilmvoorstelling door ons lid
Vital Op de Beeck over onze voorbije activiteiten
HERDENKING 75 JAAR SLAG VAN SCHIPLAKEN en de deelname
aan BOORTMEERBEEK IN DE BLOEMEN.

M.b.t. punt 4 van de dagorde kan elk lid van de heemkring
zijn kandidatuur stellen. De indiening van de kandidatuur
dient schriftelijk te gebeuren vòòr 10 februari e.k. bij
R. Korten, voorzitter heemkring, Kallebeekstraat 30
2970 Boortmeerbeek.

Heemkring R A V E N S T E Y N
B O O R T M E E R B E E K

Driemaandelijks tijdschrift
nr. 04 van 1989 - 3de jaargang

Inhoudstafel :

Dag Allemaal	R. Korten en G. Wouters	161
Vijftig jaar later : Wat gebeurde er allemaal in 1939 (4de deel)?	G. Wouters	163
De engel en de ziel	A. Van Aerschot	182
Het Heverse Heiken in de dertiger jaren	G. Wouters	188
De Heverse herbergen vóór 1914-18	G. Wouters	203
Uitnodiging Algemene Vergadering	J. Peeters	220

Redaktie : J. Peeters en G. Wouters

Lidgeld: 300 -/jaar

Erelidgeld : 500 -/jaar

Financiële rekening : 068-2072401-23

D 1989/5002/06